2007 YIL 19 OKTYABR, JUMA 126 (7275) - сон

Qishloq hayoti

Қишлоқ ҳаёти

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

www.qishloqhayoti.uz

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

ЎЗБЕКИСТОН-ТУРКМАНИСТОН:

Ҳамкорликни янада кенгайтириш йўлида

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 18 октябрь куни давлат ташрифи билан Туркманистонга келди

Давлатимиз раҳбарини Туркманистон Президентининг Ашхободдаги саройида расмий кутиб олиш маросими бўлди. Олий мартабали меҳмон шарафига фахрий қоровул саф тортди. Президентлар – Ислом Каримов ва Гурбангули Бердимуҳаммедов шоҳсупага кўтарилдилар. Ўзбекистон ва Туркманистон давлат мадҳиялари янгради. Президентлар фахрий қоровул сафи олдидан ўтдилар.

Ислом Каримов ва Гурбангули Бердимуҳаммедовнинг яккама-якка суҳбатида мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик изчил ривожланиб бораётгани, Ўзбекистон раҳбарининг мазкур ташрифи ўзаро ишонч ва ҳурмат асосидаги икки томонлама манфаатли ҳамкорликка янги суръат бахш этиши ва уни янги босқичга кўтаришга хизмат қилиши таъкидланди. Ашхобод саммити Ўзбекистон ва Туркманистоннинг ҳамкорлик йўлидаги интилишлари муштарак эканлигини кўрсатиши қайд этилди.

Президентлар мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларнинг бугунги аҳволи ва истиқболига оид масалалар, томонларни қизиқтирган минтақавий ва халқаро муаммолар юзасидан фикр алмашдилар. Жумладан, Ўзбекистон ва Туркманистоннинг сиёсий, савдо-иқтисодий, маданий ва гуманитар ҳамкорлигига, минтақавий хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлашга доир масалалар муҳокама қилинди.

Ўзбекистон ва Туркманистон ўртасидаги муносабатлар янги давр талаблари асосида ривожланиб бормоқда. Мамлакатларимиз ўртасида ўзаро ҳамкорликка оид юздан зиёд ҳужжат имзоланган. Хусусан, Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартномада (1996 йил), Дўстлик, ишончни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисидаги шартномада (2004 йил) икки томонлама муносабатларнинг асосий тамойиллари акс этган.

Ўзбекистоннинг тинчликпарвар сиёсати хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлашга, халқаро интеграция жараёнларини ривожлантиришга қаратилган. Мамлакатимиз дунёнинг аксарият давлатлари билан ҳамкорлик қилиб келмоқда. Туркманистон ҳам ташқи дунё билан турли соҳаларда ҳамкорлик учун очиқдир.

Президентлар ёқилғи-энергетика соҳаси Ўзбекистон ва Туркманистон учун янги имкониятлар очаётганини таъкидладилар. Мамлакатларимизда энергия манбаларининг йирик конлари бор. Дунёда нефть ва газга талаб ошиб бораётган ҳозирги шароитда бундай омил ҳамкорликдаги лойиҳалар учун яхши асос бўлиши табиий. Хусусан, жорий йилнинг май ойида Ўзбекистон, Туркманистон, Россия ва Қозоғистон ўртасида Каспий бўйлаб янги газ қувури барпо этиш ва Марказий Осиёдан Россияга нефть-газ узатиладиган мавжуд қувурни реконструкция қилиш борасида эришилган келишув муваффақият билан ҳаётга татбиқ этилиши учун барча имкониятлар мавжуд. Зеро, мазкур мамлакатлар бир-бирини яхши биладиган ишончли шериклардир. Бундай шароитдаги ҳамкорлик уларга нафақат молиявий-иқтисодий, балки сиёсий ва гуманитар манфаатлар ҳам келтириши шубҳасиздир.

Каспийбўйи қувури Марказий Осиёдан Россияга узатиладиган газ ҳажмини қарийб икки баробар ошириш имконини беради. Одатда қувур ётқизиш ишлари йирик сармоявий ҳамкорликни назарда тутади. Мутахассислар бу ҳамкорлик негизида қувур ўтган жойларда инфратузилмани, сайёҳлик ва экология соҳасидаги кўп томонлама ҳамкорликни ривожлантириш учун имкониятлар ҳам мавжудлигига эътибор қаратишмоқда.

Ўзбекистон ўз ҳудуди орқали ўтадиган Туркманистон-Хитой газ қувурини барпо этиш лойиҳасини ҳам қўллаб-қувватлайди. Бу мамлакатимиз транзит салоҳиятини ошириш баробарида Ўзбекистон газининг экспорт йўналишларини кенгайтиришга хизмат қилади.

Президентларнинг мулоқоти икки мамлакат расмий делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокарасида давом этди. Ислом Каримов Ашхобод саммити мамлакатларимизнинг ҳамкорлиги кенгайиб бораётганидан яна бир далолат эканлигини таъкидлади.

Гурбангули Бердимуҳаммедов Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовни Туркманистоннинг энг ҳурматли ва энг фахрли меҳмони деб билишини, томонларнинг ўзаро ҳамкорликни ривожлантириш масалаларига қарашлари, кўрилган халқаро муаммоларга муносабати ўхшаш ёки яқинлигини қайд этди.

Музокарада мамлакатларимиз ўртасида иқтисодиётнинг қатор соҳалари бўйича ҳамкорликни кенгайтириш имкониятлари кўриб чиқилди. Ёқилғи-энергетика мажмуи, қишлоқ хўжалиги, кимё ва металлургия саноати, транспорт ва транспорт коммуникациялари, сув хўжалиги иншоотларидан фойдаланиш, сайёҳлик каби йўналишлардаги ҳамкорлик устувор аҳамият касб этиши таъкидланди. Масалан, Ўзбекистон ва Туркманистон ўртасида транзит юк ташишда ўзаро хизмат кўрсатишда амалий ҳамкорлик қарор топган. Мамлакатларимиз ҳудуди орқали ташиб ўтиладиган Ўзбекистон ва Туркманистонга тегишли экспорт-импорт юклар ҳажми қарийб 2,5 миллион тоннани ташкил қилади.

Аммо савдо-иқтисодий ҳамкорлик борасидаги имкониятлар тўлиқ ишга солиняпти, деб бўлмайди. Товар айирбошлаш ҳажми, қўшма корхоналар сони икки томонни ҳам қониқтирмайди. Ваҳоланки, сармояларни ўзаро ҳимоялаш ва рағбатлантириш, икки томонлама соликдан қочиш, халқаро дарё, йўловчи ва юк ташиш алоқаси тўғрисида ҳужжатлар имзоланган. Умуман, иқтисодий ҳамкорликка оид йигирмадан зиёд ҳужжат мавжуд.

Музокарада тегишли вазирлик ва идораларга икки томонлама келишувлардан самарали фойдаланиш ва ҳамкорликни кенгайтириш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш, ишбилармонларнинг бевосита алоқаларини қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш каби вазифаларни топширишга келишиб олинди.

Гуманитар ҳамкорликнинг ҳуқуқий пойдевори мустаҳкам. У маданият, таълим, сайёҳлик каби қатор соҳаларни қамраб олган. Ўзбекистонда туркманлар, Туркманистонда ўзбеклар истиқомат қилиши, кўп жойларда икки халқ вакиллари қариндошлик ришталари билан мустаҳкам боғлангани ҳам ижтимоий алоқаларни ривожлантиришда муҳим омил бўлмоқда. 1997 йилда Хива шаҳрида буюк туркман шоири Махтумқулининг ҳайкали очилгани икки халқ маданий ҳаётида муҳим воқеа бўлди.

2004 йилда Ўзбекистон билан Туркманистон ўртасида фуқароларнинг ўзаро қатновлари ва чегарабўйи вилоятларида яшовчи фуқароларга енгиллаштирилган қатнов тартиби тўғрисидаги ҳамда чегарабўйи вилоятлари ҳудудида жойлашган объектларда хизмат қилувчи шахсларнинг Ўзбекистон-Туркманистон чегарасини кесиб ўтиши тўғрисидаги ҳукуматлараро битимлар имзоланган. Мамлакатларимиз илм-фан ва ахборот технологиялари соҳаларида ҳамкорлик борасида ҳам ўзаро келишувларга эришган.

Музокаралар якунида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва Туркманистон Президенти Гурбангули Бердимуҳаммедов Иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги давлатлараро шартномани, Дўстона муносабатлар ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш тўғрисидаги давлатлараро шартномани, Ўзбекистон-Туркманистон қўшма баёнотини имзоладилар.

Ўзбекистон ва Туркманистон ташқи ишлар вазирликлари ўртасида Давлат чегаралари орқали ўтказиш пунктлари тўғрисидаги ҳукуматлараро битим, Ўзбекистон Маданият ва спорт ишлари вазирлиги билан Туркманистон Маданият ва телерадиоэшиттириш вазирлиги ўртасида 2010 йилгача мўлжалланган ҳукуматлараро маданий-гуманитар ҳамкорлик дастури, Ўзбекистон Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги билан Туркманистон Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўртасида қишлоқ хўжалиги зараркунандаларига ҳамда ўсимликлар касалликларига қарши курашда ўзаро ҳамкорлик тўғрисидаги идоралараро битим, Савдо-саноат палаталари ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги идоралараро битим, Божхона қўмиталари ўртасида ахборот алмашувини ташкил этиш тўғрисидаги идоралараро протокол имзоланди.

Матбуот анжуманида Ислом Каримов ва Гурбангули Бердимуҳаммедов музокаралар ўзаро ҳурмат ва ишонч руҳида, ишчан кайфиятда ўтганини, бугун эришилган келишувлар келгусида Ўзбекистон-Туркманистон ҳамкорлигини сифат жиҳатдан янги босқичга олиб чиқишга хизмат қилишини таъкидладилар.

— Музокараларда ўзаро муносабатларни ҳар томонлама кенгайтиришга келишиб олдик, — деди Ислом Каримов. — Имкониятларимиз таҳлили ўзаро товар айирбошлаш ҳажмини янада ошириш ва қўшма корхоналарни кўпайтириш учун Ўзбекистон ҳам, Туркманистон ҳам улкан салоҳиятга эга эканлигини кўрсатди.

— Биз ўзаро муносабатларни ривожлантиришга улкан ҳисса қўшган Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовни Туркманистоннинг яқин дўсти деб биламиз, — деди Гурбангули Бердимуҳаммедов. — Бугун имзоланган ҳужжатлар ўзаро ҳамкорлигимизнинг кўламини кенгайтириб, унинг ривожига янги суръат бахш этади.

Давлатимиз раҳбарининг ташрифи муносабати билан «Руҳият» саройида тантанали маросим бўлиб ўтди. Бу ерга Ўзбекистон ва Туркманистон расмий делегациялари аъзолари, кенг жамоатчилик вакиллари йиғилдилар.

Гурбангули Бердимуҳаммедов Туркманистон-Ўзбекистон муносабатларини ривожлантириш, икки мамлакат халқларининг дўстлик ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш йўлидаги буюк хизматлари учун Ислом Каримов «Ҳурматли эл ёшуллиси» унвони билан тақдирлангани ни эълон қилди ва мамлакатимиз раҳбарига уни тантанали равишда топширди.

Маросимда ўзбек ва туркман санъаткорлари ижросида катта концерт намойиш этилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Туркманистонга давлат ташрифи давом этмоқда.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА махсус мухбири.

Ашхобод

Ўзбекистон 1991-2007 йилларда

Мамлакатимизда хусусий мулкчилик тикланиб, унинг ривожи устувор аҳамият касб этди. Хусусий мулк конститутциявий асосда ишончли кафолатга эга бўлди.

Мулк шакли ўзгаргач

минглаб фермерлар бой-бадавлат бўлдилар

Бугунга келиб Сирдарёнинг шаҳару қишлоқларининг қиёфаси тамоман ўзгариб кетганлигини барча эътироф этади. Ростдан ҳам мустақиллик шарофати билан бу ерда янгидан янги ўқув юртлари, коллежлар, лицейлар ва бошқа кўплаб кўркам бинолар қад кўтарди. Гулистонга аввалари ҳам ташриф буюрган меҳмон бугун чўл бағрида қад кўтарган номига монанд шаҳарни танимай қолиши тайин. Айниқса, кейинги икки йил ичида бу ерда катта қурилиш-ободончилик ишлари амалга оширилди. Шаҳарнинг ирригация-коммуникация тармоқлари қайта реконструкция қилинди, янги коллежлар, боғлар, спорт иншоотлари, сузиш ҳавзалари барпо этилди.

► 2

Сардоба туманидаги "Меҳнат шуҳрати" ордени соҳиби Асад Бердиқулов раҳбарлик қилаётган "Абдулла Қодирий" фермер хўжалиги нафақат туманда, балки вилоятда етакчилардан ҳисобланади. Айни пайтда фермер хўжалиги тасарруфида 650 гектар ер бор. Жорий йилда шунинг 373 гектарига чигит қадалиб, давлатга минг тоннадан зиёд пахта сотилди.

СУРАТДА: фермер Асад Бердиқулов.

Истиқлол ва истиқбол

Нарпайликлар ғурури

мустақиллик йилларида ушбу туман қиёфаси тубдан ўзгариб кетди

Пай соҳилидаги обод масканлар

Ушбу туман Зарафшон воҳасининг энг сўлим, файзли гўшаларидан бири. "Наҳри пай", яъни Пай канали қирғоқларида жойлашганлиги боис бу юрт аҳолиси қадимдан деҳқончилик билан шуғулланиб келади. Шу касбнинг чинакам усталари кўплаб етишиб чиққан. Аммо мустақилликдан олдин бу ерда тўласинча пахта экилиб, бошқа соҳаларга етарли эътибор бўлмаган. Шу боис, истиқлолдан кейин Нарпайнинг ҳар томонлама жадал ривожланиш даври бошланди. Ўтган ўн олти йил мобайнида Республикамиз Президенти Ислом Каримов раҳбарлигида мамлакатимизда бошланган кенг кўламли ислоҳотлар нарпайликлар ҳаётини ҳам тубдан ўзгартириб юборди.

Истиқлол йилларида Нарпайда амалга оширилган қурилиш бунёдкорлик ишларини санаб адоғига етиш қийин. Мана улардан айримлари. 2004 йилда туманда қарийб 100 миллион сўм маблағ сарфланиб, янги стадион қуриб, фойдаланишга топширилди. Оқтош коммунал-қурилиш ва миллий ҳунармандлик касб-ҳунар коллежлари 2 миллиард сўм маблағ сарфланиб, тубдан қайта таъмирланди. 2005 йилда 900 ўқувчига мўлжалланган Мирбозор қишлоқ хўжалиги коллежи биноси, 2007 йилда "Ҳақиқат" хўжалиги ҳудудида 540 ўринли ижтимоий-педагогик коллеж биноси қуриб битказилди. Бундан ташқари, тумандаги 16 та мактаб қайта қурилди. Кейинги уч йилда аҳоли тиғиз яшайдиган жойларда 12 та қишлоқ врачлик пункти қурилиб, уларнинг сони жами 25 тага етказилди. Шунингдек, 56 та маҳалла фуқаролар йиғинидан 16 тасига янги бинолар қуриб берилди. Оқтош, Бахт шаҳарчаларида янги ичимлик сув тармоқлари қурилди. Оқтош — Хўжақўрғон йўли тубдан қайта таъмирланди. Янгиработ, Қорасийроқ қишлоқларида янги газ қувурлари тортилди.

70 центнер чегара эмас

Бундай ғамхўрликлар туфайли туман меҳнаткашлари аъло кайфият ва ғайрат билан меҳнат қилиб, иқтисодий кўрсаткичлар узлуксиз яхшиланишига эришмоқдалар. Ўтган йиллар мобайнида туманда халқ хўжалигининг барча тармоқлари мутаносиб равишда равнақ топди.

Биргина қишлоқ хўжалигида юз берган ўзгаришларнинг ўзи чинакам ҳайратланарлидир. Мамлакатимиз раҳбарининг Ўзбекистон ғалла мустақиллигини таъминлашга қаратилган оқилона сиёсатини амалга оширишга ўзларининг муносиб ҳиссасини қўшишга бел боғлаган нарпайликлар воҳада азалдан мавжуд бўлган юқори ҳосил олиш тажрибаларини кунт билан қайта тикладилар. Заҳматли меҳнат, тажриба ва маҳорат уйғунлаштирилгани туфайли ҳосилдорлик йил сайин ошиб борди. Айниқса, кейинги тўрт йилда ушбу соҳада катта сакрашга эришилди. Чунончи, 2006 йилда ҳар гектар ердан олинган дон 52 центнерни ташкил этган бўлса, жорий йилда бу кўрсаткич 54,7 центнерга етди. Мўлжалдаги 24 минг ўрнига 29 минг тонна юқори сифатли дон топширилиб, шартнома режаси 110 фоиз уддаланди. "Оқ олтин", "Пахтакор", "Сурайё", "Зуҳраой" сингари фермер хўжаликларида ҳосилдорлик 70 центнерга етди.

Нарпайликлар пахта тайёрлаш бобида ҳам вилоятда доимо пешқадамлар сафида бўлиб келишади. Бу йил ҳам давлатга 32 минг тонна "оқ олтин" сотиб, шартнома режасини муддатидан анча барвақт адо этишди. Бунинг эса алоҳида аҳамияти бор. Вақтли йиғиштирилган ҳосил сифати баланд бўлиб, юқори навларга сотилади. Олинадиган иқтисодий даромад ҳам шунга яраша бўлади. Шу маънода тумандаги "Ғофур бобо", "Пахтакор", "Янги ер", "Мустақиллик", "Сало бобо", Баҳром Содиқов, Розия Маҳмудова номли фермер хўжаликлари шартнома режаларини 130 фоизга етказиб бажарганликларини алоҳида таъкидлаш ўринлидир. Етиштирилган ҳосилнинг барчасини олий навларга топшириб, пахтачиликдан юксак даромад олишмоқда. Сирасини айтганда, тумандаги 1300 та фермер хўжалигидан 830 таси пахтачилик ва ғаллачилик билан шуғулланиб, кам бўлаётгани йўқ. Деҳқон рўзғорини обод қилиш билан бирга туман, вилоят, қолаверса мамлакат иқтисоди тараққиётига ҳисса қўшмоқда. Қурилиш, ободончилик, хайр-саховат тадбирларининг бошида турибди. Чорвачилик, боғдорчилик, тутчилик ва бошқа соҳалар билан шуғулланаётган фермерларларнинг эл-юрт фаровонлигида муносиб ўринлари бор.

Шунинг натижасида туман нафақат пахта ва ғалла, балки пиллачилик, чорвачилик, боғдорчилик ва бошқа соҳаларда ҳам юқори натижаларга эришиб келмоқда.

Кунига 500 тонна маҳсулот

Туманда маҳаллий хом ашёни шу ернинг ўзида қайта ишлаш мақсадида замонавий қўшма корхоналар очиш, қишлоққа саноатни олиб киришга устувор масала деб қаралмоқда. "Оқтош мева" Ўзбекистон — Америка қўшма корхонаси бир кеча-кундузда 500 тонна сабзавот ҳамда мевани қайта ишлайди. Шунингдек, Зирабулоқ тажриба заводи, "Оқтошдон" ва бошқа қатор корхоналар изчил фаолият кўрсатмоқда. Буларнинг ҳаммаси, шубҳасизки, туман ижтимоий ҳаётида ўз самарасини намоён этмоқда.

— Нарпайликлар Республикамиз Президенти раҳбарлигида амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотлар бундан кейин ҳам изчиллик ва қатъият билан давом эттирилишини исташади. Ҳаётимиз бундан ҳам обод, бундан ҳам фаровон бўлиши учун аҳиллик ҳамда ғайрат-шижоат билан меҳнат қилишади, — дейди туман ҳокими, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими Акбар Жалилов. — Чунки тинчлик-осойишталик, аҳиллик ва фидокорона меҳнат бор жойда ўсиш, ривожланиш бўлади. Ўсиш, ривожланиш бор экан, рўзғор бут, дастурхон файзли, кайфият аъло бўлади.

Ҳа, чиндан ҳам туман аҳлининг бугун кайфияти аъло.

Бугун йўлингиз тушиб, Нарпайга борсангиз, қўша-қўша тўйлар устидан чиқасиз. Туманнинг заҳматкаш ва фидойи одамлари Истиқлолнинг нақадар буюк неъмат эканлиги ҳақида ўз турмушлари мисолида ғурур ва ифтихор билан сўзлайдилар.

Жўшқин ДОВУРОВ

Самарқанд вилояти

Анжуман

Халқаро стандартлаштириш ташкилоти (ИСО)нинг асосий мақсади халқаро товар алмашинувини енгиллаштириш ҳамда интелектуал, илмий, техникавий, иқтисодий фаолият соҳаларида ҳамкорликни кенгайтириш учун жаҳон миқёсида стандартлаштиришнинг ривожланишига кўмаклашишдан иборатдир.

Стандартлар жамиятга хизмат қилади

Ташкилот жорий йилни "Фуқаро ва стандартлар. Стандартларнинг жамиятга қўшаётган ҳиссаси" йили деб эълон қилган. Дарҳақиқат, илмий-техник тараққиёт, саноатда ишлаб чиқаришнинг кескин ўсиши, истеъмолчига қизиқтирган маҳсулотини қиёслаб, таҳлил қилиб харид қилиш имкониятини яратади. Шу маънода бу шиор бугунги куннинг долзарб мавзуси ҳисобланади. Буларни таъминловчи усул эса халқаро стандартлардир. Негаки, фақатгина фан ва техниканинг сўнгги ютуқлари билан таъминланган халқаро стандартларгина халқаро бозорга тушаётган товарларнинг ҳаёт учун хавфсиз ва сифатли бўлишига кафолат бера олади. Шу боис маҳсулотга, кўрсатиладиган хизматларга қўйиладиган асосий талаблар инсон ҳаёти ва соғлигига, атроф-муҳитга зарар келтирмаслиги билан боғлиқ.

Ўзбекистон ушбу ташкилотга 1994 йилдан буён аъзо. Айтиш жоизки, Республикамизнинг мустақил ривожланиш йўлига ўтиши ҳамда унинг жаҳон жамияти билан ҳамкорлик фаолияти стандартлаштиришга бўлган эътиборини тубдан ўзгартирди. Хусусан, сўнгги уч йилда стандартлаштириш, метрология, маҳсулот ҳамда хизматларни сертификатлаштиришни такомиллаштириш, унинг замонавий халқаро меъёр ва талабларга мувофиқлигини таъминлаш, сифат тизимини жорий қилиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси томонидан бир қатор қарорлар қабул қилинди. Бу борада талайгина ишлар бажарилмоқда.

Куни кеча "Ўзстандарт" агентлигида бўлиб ўтган илмий-техникавий семинарда иштирокчилар шулар ҳақида фикр юритишди. Мамлакатимизда бу соҳада қилинаётган ишларни таҳлил қилишди.

Д.ЎЛУҒМУРОДОВ

Мулк шакли ўзгаргач

минглаб фермерлар бой-бадавлат бўлдилар

(Боши 1-саҳифада)

Очиғини айтганда, бундай бунёдкорлик ишлари фақат вилоят марказида эмас, балки туман, шаҳар, чекка-чекка қишлоқлар, қўрғонларда ҳам қизғин давом эттирилмоқда. Вилоятнинг деярли барча туманларида кейинги йилларда қурилган касб-ҳунар коллежларида ўғил-қизларимиз таълим-тарбия олишмоқда, касб ўрганишмоқда. Чунки бу ўқув-юртлари барча замонавий жиҳозлар билан таъминланганлиги эса уларнинг бизларданда билимлироқ бўлишларига хизмат қилмоқда. Қишлоқларда қурилиб, ишга туширилган қишлоқ врачлик пунктларидаги энг замонавий диагностик даволаш асбоб-ускуналари ҳеч бир шаҳарлардаги соғлиқни сақлаш муассасалариникидан қолишмайди. Аграр соҳада олиб борилаётган ислоҳотлар ҳам ўз самарасини беряпти. Маълумки, кўп йиллар давомида вилоятда ширкатлар қарз ботқоғига ботиб, шартномавий режа бажарилмас эди. Юртбошимизнинг ташаббуси билан барча ширкатлар тугатилиб, фермер хўжаликларига айлантирилди. Сирдарё бу соҳада биринчи бўлганлиги боис, фермер хўжаликларига айлантириш борасида тажриба мактаби бўлди. Албатта, дастлабки пайтлар осон бўлмади. Тендер ўтказиш, ерларни ҳақиқий эгаси, ерга меҳр-муҳаббат, ишни кўзини биладиган деҳқонларга бериш масъул вазифа эди. Сирдарёда биринчи марта фермерлар ҳудудий уюшмаси Низоми ишлаб чиқилди ва тузилди Бугунги кунда у ижобий самара беряпти.

–Юртбошимизнинг топшириқларига, ҳукумат томонидан белгиланган тадбирларга мувофиқ ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, ариқ-зовурларни тозалаш, реконструкция, тик, ёпиқ дренажларни тозалаш ишларига катта маблағ ажратилди. Бу ерга юзлаб янги замонавий экскаваторлар ва бошқа механизмлар олиб келинди. Буларнинг ҳаммаси фермерларга мададкор бўлди.

Вилоятда биринчилардан пахта шартномавий режасини бажарган "Синдор Мамат" фермер хўжалиги раҳбари Синдор Тўйчиев Ф.Хўжаев номли фермерлар уюшмаси раиси Эргаш Қўчқоров билан келгуси юмушлар хусусида фикрлашмоқда.

Ер соҳиби бўлган мулкдор фермерлар астойдил, аввало, ўзининг манфаатдорлигидан келиб чиқиб ва мамлакат иқтисодиётига ҳисса қўшиш учун ишлай бошладилар. Кейин деҳқоннинг косаси оқарадиган, чўнтаги пул кўрадиган пайт келди.

Мулкдорлик, манфаатдорлик ҳамиша яхши самара беришини Сирдарё вилояти фермерлари мисолида ҳам кўриш мумкин. Бугунги кунда вилоятда минглаб фермерлар бой-бадавлат, том маънода миллионер бўлдилар. Илгари хўжалик раисининг тагида эски шалоғи чиққан "Волга" ёки "УАЗ" машинаси бўлган бўлса, энди фермерлар Нексия, Матиз, Дамас машиналарини гижинглатиб миниб юришибди. Юз миллиондан ошиқ турадиган техникаларни харид қилишаяпти, уйлар қуришаяпти, саховат қилинаяпти. Чет эллар билан ҳамкорлик йўлга қўйилаяпти. Буларнинг ҳаммаси мулкдорлик самарасидир. Уч йилдан буён сирдарёлик фермерларнинг юзлари ёруғ бўлаяпти. Давлатга пахта сотиш шартномавий режалари ошиғи билан бажарилаяпти.

"Муҳаббат" фермер хўжалиги раҳбари Жумагул Ботирова механизатор Ўрозали Ботиров ҳамда уюшма раиси Турғунбой Жалолов билан мавсумий юмушлар ҳақида суҳбатлашмоқда.

— Фермер хўжаликлари ўз иқтисодларини мустаҳкамлаб олишди, — дейди Сирдарё вилояти ҳокимлиги қишлоқ ва сув хўжалиги котибияти мудири Суюнбой Ўсаров. — Мисол учун, жорий йилда вилоятда 115 300 гектар ерда пахта етиштирилди. Қабул пунктларига 248 минг тонна юқори навли пахта ҳосили етказиб беришди. Айниқса, Сайхунобод, Сирдарё, "Оқолтин", Боёвут, Гулистон, Ховос, Сардоба туманлари эришган ютуқлари мақтовга лойиқдир. Вилоятдаги 6 250 та фермер йил якунига кўра 14 миллиард 838 миллион сўм соф фойда олишни чамалаб турибди. Кўплаб фермерлар 30-40 центнердан ҳосил олдилар.

–Маълумки, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшиламасдан туриб яхши ҳосил олиш қийин. –Шунинг учун ҳукуматнинг амалий ёрдами туфайли 2005-2007 йилларда Марказий Мирзачўл зовурини реконструкция ишларига 330 миллион сўмлик иш бажарилди, – дейди Қуйи Сирдарё ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Аваз Мустанов. – 480 километр хўжаликлараро зовурлар, 480 километр хўжаликнинг ички зовурлари тозаланиб, 95 минг гектар майдон ҳолати яхшиланди. Бу ерда 48 экскаватор унумли ишлади.

7 минг гектар майдонда ёпиқ ётиқ дренажлар тармоғи тозаланди, 140 та суғориш, 382 мелиоратив қудуқлар, 128 йирик насос станциялар агрегатлари, суғориш ва мелиорация қудуқларини электр энергия линиялари ва уларнинг жиҳозларини таъмирлаш ҳамда эксплуатация ишларига 4,4 миллиард сўм сарфланди. Натижада, мавсумда сув таъминоти яхши бўлди. Бу ариқ, зовурлар, каналлар, ички каналларнинг вақтида тозаланиши, таъмирланиши ижобий самарасини берди. Президентимизнинг Сирдарё вилоятига ташрифидан сўнг уларнинг кўрсатмаларига мувофиқ мелиорация ва ирригация ишларига катта маблағ ажратилаяпти.

Сайхунобод тумани вилоятнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришдаги карвонбошиси ҳисобланади. Бу йил туман фермерларининг ютуқлари мақтовга лойиқ бўлди.

– Тумандаги 891 фермер хўжалиги ҳаммаси ҳам шартномавий режани ошиғи билан бажардилар, – дейди туман ҳокими Абдувоҳид Турдибоев. – Қабул пунктларига 37288 тонна пахта етказиб берилди. Бу шартномадагидан 2738 тонна кўпдир. Ҳосилнинг асосий қисми биринчи навларга топширилди. Фермерларимиз фақат пахтачиликдан 4,5 миллиард сўм соф фойда кутишмоқда.

– Мен ҳам ер олиб, мулк соҳиби бўлганимга етти йил бўлди, – дейди Амир Темур номли фермерлар ҳудудий уюшмасидаги "Муҳаббат" фермер хўжалиги раҳбари Жумагул Ботирова. – 10 гектар пахта майдонида 30 центнердан ҳосил олдик. Бу йил камида 5 миллион сўм соф фойда олишни чамалаб турибмиз. Ғалладан ҳам яхши даромад олдик. Бизга кўрсатилган ёрдамдан беҳад хурсандмиз. Ўғит, уруғ, ёнилғи-мойлаш материаллари, ҳатто, терим пули ҳам далага етказиб берилаяпти. Раҳмат, энди фақат ишлаш керак. Турмуш ўртоғим моторист, қизларим Феруза, Шаҳноза, Муҳаббат фермер хўжалигида ишлашади. Бу йил хўжаликда биринчи бўлиб 250 та товуқ боқа бошладик. Шуни 1000 тага етказмоқчимиз, қишлоқдошларимни тухум ва парранда гўшти билан таъминлашга аҳд қилдик.

– Юртбошимизнинг, ҳукуматимизнинг фермер хўжаликларини ривожлантириш, уларга ҳар томонлама ёрдам, мадад бериш каби ғамхўрликлари бизларни руҳлантириб юборди, – дейди Боёвут тумани "Ғаллакор" фермерлар ҳудудий уюшмасидаги "Ғайратбек" фермер хўжалиги раҳбари Шодмонқул ҳожи Ашуралиев. – 20 йил бўлим бошқарувчиси, 20 йил бригада бошлиғи бўлиб ишладим. Лекин бугунгидек эъзоз кўрмадим.

Бу йил 40 гектар пахта майдонида 120 тонна пахта топширишимиз лозим эди. 164 тонна қилиб топширдик. Соф фойда ҳам шунга яраша бўлади. Янгиердаги қурилиш, саноат корхоналари ўқув юртлари пахта ҳосилини йиғиб олишда ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиб келаяптилар. Айниқса, бу йилги мавсумда 6 мингдан зиёд янгиерликлар Ховос, Сардоба, Боёвут тумани пахтазорларида фидокорона меҳнат қилдилар. "Янгиерйўл индустрия", Янгиер педагогика, қурилиш, тиббиёт коллежлари, академик лицей жамоалари бу мавсумда ғайрат кўрсатишди.

Сайхун бўйларида фидокорона меҳнат қилаётган сирдарёлик пахтакорларнинг қалби фахр-ифтихор туйғуси, шукроналик ҳисси билан тўлиб-тошган. Далаларда эса иш бир маромда уюшқоқлик билан давом этаяпти. Боболеҳқон ерга дон ризқ-рўз сепаяпти. Келажак ҳосил учун ҳаракат бошланган.

Шомурод ХОЛМУРОДОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.
Муаллиф олган суратлар.

Сирдарё вилояти

Хонқа — Хоразм вилоятининг иқтисоди бақувват, ҳар томонлама ривожланаётган туманларидан. Пахта, пилла сотиш шартномавий режаларини воҳада биринчилардан бўлиб бажарадиган, ишбилармонлик, тадбиркорликда барчага ўрнак бўладиганлар ҳам хонқаликлар.

Кўмак "Мадонна"га қўл келди

Туманда иқтисодий ислоҳотларнинг изчил амалга оширилаётгани ва кичик бизнес, якка тадбиркорликнинг жадал ривожланишида Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг Хонқа филиали жамоасининг ҳам ҳиссаси катта бўлмоқда.

Хизмат

— Ҳисоб рақами банкингизда очилган пахта етиштирувчи 29 та фермер хўжалигининг 280 гектар майдондаги ғўзаларини дефолиация қилиш ҳақида шартнома имзолаганмиз ва 8879 минг сўм ўтказишга келишганмиз. Мана ҳужжатлари, — деди туман "Қишлоқхўжаликкимё" идораси ҳисобчиси Қувондиқ Жуманиёзов қоғозларни банк бошқарувчиси Фахриддин ака Каримовга узатаркан.

— Майли, кўрсатилган суммадаги пуллар шу бугуноқ ҳисоб рақамингизга тушади.

Жамоада ишга масъулият билан ёндашиш, хушмуомалалик, мижозларнинг қисқа фурсат ичида иши битиши бу ерда одатий ҳолга айланган. Шу боис бўлса керак, 1998 йилда ўз фаолиятини саноқлигина мижозлар билан бошлаган мазкур банк мижозлари бугунга келиб, 650 тани ташкил қилмоқда. Шуларнинг 45 таси бир йил давомида янги қўшилган мижозлардир. Бу ерда ҳисоб рақами очганлар орасида фермерлар, қурилиш ташкилотлари, якка тадбиркорлар, хусусий корхона ва фирмаларнинг борлиги банк ходимлари хизматлари кўпчиликка манзур бўлаётганидан далолат беради. Республикамизда банклар тизими ривожланаётган, улар ўртасида рақобат кучаяётган бир шароитда кўпчилик ишончини қозониш осон эмас. Бунинг уддасидан чиқиш учун жамоанинг ҳар бир аъзосидан ўз соҳасининг етук билимдони бўлиш, ишга замон талаблари асосида ёндашиш, фидойилик талаб қилинади.

Маълумки, фермер ва деҳқон хўжаликларини зарур ҳолларда маблағ билан таъминлаш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг оёққа туришларида мададкор бўлиш, янги иш ўринлари яратиш, касаначиликни ривожлантиришда кредит ажратиш катта аҳамиятга эга. Амалдаги йилнинг ўтган саккиз ойи мобайнида 360 миллион сўм кредит ажратилган бўлиб, бу ҳам туманда ишларни жадал олиб боришда муҳим аҳамият касб этмоқда. Туман пиллакорлари учун мавсум олдидан 75 миллион сўм бўнак пули берилгани ипак қурти боқувчиларига мадад эканини инкор қилиб бўлмайди. Демак, хонқаликларнинг 196,5 тонналик "кумуш тола" етиштириш шартномавий режасини 218,5 тонна қилиб бажаришида Миллий банк ходимларининг ҳам ўзларига яраша улушлари бор. Туман ғалла хирмонининг 9000 тоннадан ошиб кетганлиги, аҳоли омборларининг донга тўлганлигида ҳам ушбу банк мижозлари бўлган пахта, ғаллачиликка йўналтирган 86 та фермер хўжаликлари муносиб ҳисса қўшдилар. Қурилиш, хусусий тадбиркорлик субъектларининг керакли миқдорда кредитлар билан таъминланиши соҳадаги ишлар кўламини кенгайтирмоқда.

— Биргина мисол. "Янги ҳаёт" қишлоғида яшовчи "Мадонна" фирмаси раҳбари Бекпошша Қозоқова ширкат идорасининг эски биносини сотиб олгач, шу ерда тикувчилик корхонаси ташкил қилмоқчи эканини билдириб, банкка 6 миллион сўм кредит ажратишни сўраб мурожаат қилди. Унинг барча шарт-шароит ва имкониятлари ўрганилиб, айтилган суммадаги пул берилди. Қисқа вақт ичида Бекпошша қишлоқдаги тикувчилик қўлидан келадиган қиз-жувонларни тўплаб, корхона очди. Бугунги кунда 20 нафар аёл ишлаётган корхонада ишчилар учун ёзги ва қишки махсус кийимлар тикилмоқда. Аёллар кийимкечаклари буюртма асосида тайёрланмоқда. "Мадонна" тез кунда оёққа турди — икки йил давомида олинган қарз узилди. Корхона учун "Нексия" хизмат машинаси олинди.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг Хонқа филиали жамоаси халқ хўжалигининг турли соҳаларида фаолият кўрсатаётган мижозларга хизмат кўрсатиб, берилаётган кредитлар ана шундай соҳаларни ривожлантириш, янги саноат корхоналари ташкил этиш, бунёдкорлик ишлари ҳажмини кенгайтириш каби ҳозирги куннинг долзарб вазифаларини бажаришга йўналтирилмоқда.

Холмурод ҚУРБОНОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Хоразм вилояти

Жараён

Ҳар қарич ер ҳисобли

ундан оқилона фойдаланиш — давр талаби

Қишлоқ хўжалигида ер захираларидан оқилона фойдаланиш, ерга нисбатан муносабатларни тартибга солиш, ер тузишни ва унинг мониторингини ташкил қилиш, тупроқ унумдорлигини сақлаш энг муҳим омиллардан саналади.

Бошқармамиз ўтган 2006 йил давомида ердан фойдаланиш, унинг муҳофазасини назорат қилиш, ер тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларининг бажарилиши юзасидан 14 та текшириш ўтказиб, 686,7 гектар майдонда 15 та қонун бузилиш ҳолатлари аниқланди. Шундан 11 ҳолатда ер майдонидан самарасиз фойдаланиш, 3 ҳолатда эса ер майдонларини давлат ҳисобидан яширганлик ҳаракатлари аниқланди.

Жорий йил давомида 12 та қонунбузилиш фактлари аниқланди. Масалан, Қўнғирот туманидаги "Қайрат" фермер хўжалигида ўтказилган текширувда 1,4 гектар ҳайдаладиган ер майдонини бегона ўт босишига йўл қўйилганлиги аён бўлди.

"Тахиатош иссиқлик электр станцияси" ҳиссадорлик жамиятида ўтказилган текшириш натижасида 93,97 гектар ер майдонларидан фойдаланиш ҳуқуқи давлат рўйхатидан ўтказилмаганлиги, бу билан "Ер кодекси"нинг 35-моддаси, 1-банди, "Давлат ер кадастри тўғрисида"ги Қонунининг 13-моддаси 2-банди талаблари бузилган. Корхона масъул ходими Ж.Айтбоевга энг кам иш ҳақининг 3 баробари, яъни 37260 сўм миқдорида жарима солинди.

Хўжайли тумани "Найман" қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудида 28,1 гектар ер майдони фуқароларга якка тартибда тураржой қурилиши ва томорқа учун ноқонуний равишда берилган. Ушбу қонунбузарлик ҳолати ҳужжатлари Қорақалпоғистон Республикаси прокуратурасига ўтказилиб, тегишли чоралар кўрилди.

Бошқармамиз мутахассислари томонидан 2007 йил 1 январь ҳолати бўйича Қорақалпоғистон Республикаси ер ресурсларининг миллий ҳисоботи ишлаб чиқилиб, "Ергеодезкадастр" давлат қўмитасига тақдим қилинди. Қорақалпоғистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги билан биргаликда 2007-2008 йил ҳосили учун экиладиган қишлоқ хўжалик экинлари ҳамда янги тутзорлар, мевали дарахтларнинг режалари ишлаб чиқилди. Хўжаликлардаги ёмон ҳолатдаги ерлар хатловдан ўтказилди.

Бошқармамизга қарашли Қорақалпоғистон Республикаси ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри мутахассислари ўтган йилда 427 корхона участкаларига кадастр съёмкалари, 699 корхона бинолари ва участкаларига хатлов ўтказишди. 820 фуқаро бинолари ҳам қатновдан ўтказилиб, 1232 якка фуқароларнинг биноларини баҳолаш ишлари амалга оширилди.

Шу кунларда жамоамиз пахта, ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари майдонларининг кузги шудгор ва шўр ювиш ишларининг режага мувофиқлиги мониторингини, ердан самарали фойдаланишни назорат қилиш ва келгуси йил ҳосили учун қишлоқ хўжалик экинларини жойлаштириш ишларини амалга оширмоқда.

Ж.АЛЛАШОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси ер ресурслари ва давлат кадастри бошқармаси бошлиғи.

Тўдакўл хазинаси

Навоий вилоятида Айдаркўл, Шўркўл ва Тўдакўл табиий сув ҳавзалари балиқ етиштиришга ихтисослашган. Вазирлар Маҳкамасининг "Балиқчиликда монополиядан чиқариш ва хусусийлаштиришни чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига мувофиқ вилоятда бир қанча ижобий ишлар амалга оширилди.

Биринчи галда сув сатҳи жами 108799 гектар бўлган табиий сув ҳавзалари 77 та хўжалик субъектларига, жумладан, фермерлар ва якка тартибда фаолият кўрсатувчи тадбиркорларга танлов йўли билан узоқ муддатли ижара асосида берилди. Натижада, ҳозирги кунда сифатли балиқ маҳсулотлари етиштириш ва истеъмолчиларга етказиш салмоғи ортди.

Балиқчилик

Масалан, 2005 йил бошида балиқ етиштириш 807,9 тоннани ташкил этган бўлса, 2007 йилга келиб бу кўрсаткич 1051,8 тоннадан ортди. Буни биргина Тўдакўл табиий сув ҳавзасида амалга оширилаётган ижобий ишлар мисолида ҳам кўриш мумкин. "Аква Тўдакўл" Ўзбекистон – Америка қўшма корхонаси ташкил этилганидан буён бу манзилда балиқчиликни ривожлантириш тубдан яхшиланди. Ушбу сув ҳавзасига кирувчи 21673 гектар майдонда товар балиқ ўстириш билан бир қаторда 120 гектарда чавақлар, 8 гектарда эса она балиқлар парвариш қилинмоқда. Ўтган йилдан бошлаб бу ерда 2,3 миллион дона зоғора, дўнгпешона, оқ амур каби балиқ чавақлари келтирилиб, кўпайтирилмоқда. Ҳавзани тозалаш, мелиоратив ишлари янада жадаллашди.

Баҳриддин САДРИДДИНОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Навоий вилояти

YETTI IQLIMDAN BIR SHINGIL

Туркия парламенти қарори

Туркия парламенти мамлакат армиясининг Ироқ шимолидаги курд жангариларига қарши ҳарбий амалиёт олиб боришига рухсат берувчи қонун лойиҳасини қўллаб-қувватлади.

Амалиётларнинг қанча вақт давом этиши ва кўламини ҳарбийларнинг ўзлари белгилаши маълум қилинмоқда. Бундан аввалроқ Туркия бош вазири Тойип Эрдоған ироқлик ҳамкасби Нури ал-Маликийга Курд ишчилар партияси жангариларининг ҳаракатига чек қўйиш лозимлиги, акс ҳолда ҳарбий куч ишлатишга тўғри келишини айтиб ўтган эди. Бироқ партиянинг қуролли гуруҳи зўравонликларга чек қўйишни истамаган.

Яқинда курд жангарилари томонидан Курдистоннинг Туркияга тегишли қисмида 13 нафар турк аскарларининг ўлдирилиши Истамбулнинг шундай якуний тўхтамга келишига туртки бўлди. Ҳарбийлашган Курд ишчилар партияси 1984 йилдан буён Туркия жануби-шарқида мустақил Курд давлатини барпо этиш учун кураш олиб бормоқда.

АҚШ президенти Жорж Буш Вашингтонда Далай-ламани Конгресснинг олтин медали билан тақдирлади. Бу билан Жорж Буш Далай-лама билан юзма-юз учрашган АҚШнинг илк раҳбари сифатида тарихда қолди.

Жорж Буш Далай-ламани тақдирлади

Америка Президенти Капитолий биносида учрашув ўтказар экан, расмий Пекинни 72 ёшли диний раҳнамо билан муросага келишга чақирган. Расмий Пекин бу маросимни "халқаро муносабатларни кескин бузиш", деб атаган ва АҚШни Хитой халқини ҳақорат қилиш ҳамда мамлакат ички ишларига аралашувда айблаган.

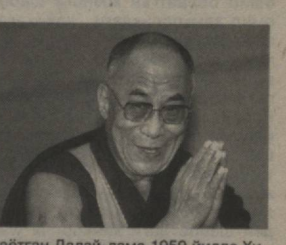

Пекин томонидан айирмачиликда айбланиб келинаётган Далай-лама 1959 йилда Хитой ҳукуматига бўйсунувчи Тибетда қўзғолон уюштирган. Қўзғолон бостирилгач, у Тибетдан қувғин бўлиб, Ҳиндистоннинг Дҳарамсала шаҳридан паноҳ топганди.

"Қора олтин" баҳоси юқориламоқда

Нью-Йоркнинг NYMEX биржасида нефтнинг баҳоси рекорд даражада юқорилаб кетди. Октябрь ойининг бошида ушбу биржада "қора олтин"нинг бир баррели 81,66 долларни ташкил этган бўлса, ўтган куни бу кўрсаткич 88 АҚШ долларига етган.

NYMEXнинг 24 йиллик савдо тарихида қисқа вақт ичида ҳали бирор бир маҳсулотнинг нархи бу қадар юқорилаб кетгани кузатилмаган. Нью-Йоркнинг ушбу биржасидаги бу ҳодиса дунёнинг кўплаб биржаларидаги нефть олди-сотдисига жиддий таъсир ўтказган. Лондоннинг ICE биржасида нефтнинг бир баррели баҳоси бир кунда 84,16 доллардан 84,49 долларга кўтарилган.

Мутахассисларнинг фикрича, дунё нефть бозоридаги бу ҳолат Туркия армиясининг Ироқ шимолида жанговар амалиёт ўтказишга тайёргарлик кўраётгани билан боғлиқ.

Уйга қайтишнинг узоқ йўли

Саккиз йиллик қувғинликдан сўнг Покистон собиқ бош вазири Беназир Бхутто хоним ўз юртига қайтмоқда.

Бхуттони кутиб олиш учун Карачи кўчалари ва аэропортига миллиондан зиёд одам йиғилган. Улар Бхутто сурати ва "Уйингга хуш келибсан!" деган сўзлар битилган плакатлар кўтариб олган. Айни дамда бу кутилаётган ташриф сабабли мамлакатда хавфсизлик чора-тадбирлари кучайтирилган.

Беназир Бхутто 1988-1990 ва 1993-1996 йиллар Покистон бош вазир лавозимини эгаллаган. 1999 йил у коррупцияда айблангач, мамлакатни тарк этишга мажбур бўлган эди. Бундан бир неча кун илгари президент Парвез Мушарраф Бхутто хонимни авф этиш тўғрисидаги ҳужжатга имзо чекди.

Беназир Бхуттонинг сўзларига кўра, у ватанига қайтгач, яна сиёсат оламида фаолият юритишга ҳаракат қилади.

Саркози оиласидаги можаро

Франция аҳолиси мамлакат президенти Николья Саркози оиласи билан боғлиқ воқеаларни қизиқиш билан кузатиб бормоқда. Гап шундаки, бундан илгарироқ маҳаллий матбуотларда Саркози рафиқаси Сесилия билан ажрашмоқчи эканлиги тўғрисида хабарлар тарқалган эди.

Ушбу ҳафтада барча гап-сўзлар ўз тасдиғини топди. Яъни, давлат раҳбари ва биринчи хоним ажрашиш тўғрисида судга ариза беришди. Француз LCI телеканалининг хабар қилишича, 15 октябрь куни Сесилия хоним, 16 октябрь куни эса Саркози Нантерра судига ташриф буюришган.

Ҳозирча президент оиласининг "дарз" кетиш сабаблари номаълум. Айрим маълумотларга кўра, Саркозилар оиласи анча аввал бундай қарорга келган, аммо президентлик сайлови ўтишини кутишган.

Жаҳон матбуоти хабарлари асосида Шермат САНАЕВ тайёрлади.

Интилиш

Тола экспорти терминалдан бошланади

Ўзбек пахтасининг довруғи дунёга кетган. Айниқса, истиқлол йилларида пахта етиштириш, уни қайта ишлаш ва экспорт қилишга бўлган ёндашув тубдан ўзгарди.

Деҳқонларимиз етиштираётган пахта ўзининг толадорлиги, юқори сифати билан жаҳон саноатчиларининг эътиборини тортмоқда. Буни ҳар йили Тошкентда бўлиб ўтадиган Халқаро пахта ярмаркасида иштирок этувчиларнинг сони ортиб бораётганлигидан ҳам билиш мумкин.

Масалан, 2005 йилда ушбу халқаро пахта ярмаркасига 30 давлатдан 169 та вакил келган бўлса, жорий йилда 33 давлатдан 263 та компаниянинг 490 нафар вакили иштирок этди.

Тола экспорти эса жойларда ташкил этилган пахта терминаллари орқали амалга оширилади. Ушбу терминаллар бугунги кунда хом ашёни харидорга етказишда муҳим аҳамият касб этмоқда.

"Тошкент–тола" ҳудудий пахта терминали масъулияти чекланган жамияти ҳам Республика Вазирлар Маҳкамасининг "Ишлаб чиқариладиган ва жўнатиладиган пахта толаси учун ҳисоб-китоблар тизимини такомиллаштириш тўғрисида"ги қарори асосида ташкил этилган.

Ушбу терминал 2005 йилдан бошлаб Тошкент вилоятида жойлашган барча пахта тозалаш корхоналари, Жиззах, Сирдарё, Самарқанд, Бухоро ва Қашқадарё вилоятларидаги пахта тозалаш корхоналарида ишлаб

чиқарилган толаларни қабул қилиш, сақлаш ва жўнатиш билан шуғулланиб келади.

– Ўтган йили юқори сифатли, жаҳон андозаларига ҳар томонлама мос келадиган 86 минг тоннага яқин пахта толасини экспортга чиқардик, – дейди "Тошкент–тола" терминали МЧЖ раиси ўринбосари Мурод Абдураҳимов. – Янги ташкил этилган терминаллар мамлакатимизда пахта экспортини оширишга, демак шу орқали иқтисодиётимизнинг юксалишига ҳисса қўшмоқда.

Айниқса, Тошкентда бўлиб ўтган Халқаро пахта ярмаркаси "Тошкент-тола" пахта терминалини жаҳонга – хорижий мамлакатларга танитди, десак янглишмаган бўламиз. Чунки ҳар йили ярмарка иштирокчилари ўзбек пахтасининг сифат хусусиятлари, пахтани етиштириш, сотиш соҳасидаги танишиш имконияти яратилади. Улар шу мақсадда фермер хўжаликлари далаларида, пахта тозалаш заводларида ва терминалларда бўладилар. Ярмаркага келган барча вакиллар "Тошкент–тола" терминалига ҳам ташриф буюришиб, бу ерда пахта толасини тушириш, ортиш ва сақлаш ишлари юқори даражада олиб борилаётганлигига ҳамда бу ишлар жаҳон талабларига мувофиқлигига бевосита шоҳид бўлишди.

Терминал қабул қилаётган пахта толасининг сифати йилдан-йилга ортиб бораётир. Бу ҳолат, аввааламбор, фермер хўжаликлари етиштираётган пахта навлари, сифатига эътибор кучайган бўлса, пахта тозалаш корхоналарига ўрнатилган янги, замонавий дастгоҳларнинг иш сифатига ҳам боғлиқ.

Шунинг учун терминалга келиб тушаётган толанинг 90 фоиздан ортиғи экспортга чиқарилаётир. Бундан барча – пахта етиштирувчи, уни қайта ишловчи ва экспортга чиқарувчи ҳам бирдек манфаатдор.

Терминал жамоаси ўз фаолиятининг устувор вазифаси этиб, пахта толасининг сифатини яхшилашга қаратган. Чунки жаҳон бозорида рақобатбардошликни таъминлаш айнан маҳсулотнинг сифатига боғлиқ.

Пахта толасини экспортга чиқаришда энг муҳим бўлган толани сертификатлаш ишлари "Сифат" Ўзбекистон пахта толасини сертификатлаш марказининг лабораториялари билан ҳамкорликда олиб борилади.

Шунингдек, терминалга "Ўзбекэкспертиза", Темир йўл ташкилотлари вакиллари жалб этилган ҳолда пахта толасини хорижга ва ички истеъмолчиларга етказиб бериш тартиби сезиларли даражада соддалаштирилди. Натижада, маҳсулот харидорларга муддатидан кечиктирилмасдан етказиб берилмоқда.

Келгусида пахта терминалларининг имкониятлари янада кенгайиши шубҳасиз. Шунда пахта толаси экспорти терминаллардан бошланади, деган ибора пайдо бўлса ажабмас.

Ҳанифа ШАМШИЕВА,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Тошкент вилояти

Бир терим билан пахта тайёрлаш режасини 101 фоизга бажарган “Обод водий саховати” фермер хўжалиги аъзоларининг кайфиятлари баланд чоғида Жўрабой ота ўз боғида битган узумлардан бир саватини деҳқонлар дастурхонига қўйди. Фермер Қўчқорбой Турдалиев устозининг йўқлаб келишидан миннатдорчилик билдирди ҳамда уни сўрига чорлади.

Жўрабой отанинг узумлари

У шу узумларини кўтариб, дунё кезсам дейди

Камалакнинг етти рангини ўзида жо этган узумлар барчани бирдек маҳлиё этганлиги шундоқ кўриниб турарди. Дуои фотиҳадан сўнг устоз барчанинг ишига барака тилаб йўлига равона бўлди.

– Қани ҳамма ҳам шу оқсоқолдек ҳаракатчан бўлса эди, – деди Қўчқорбой ака ўзгача бир ҳавас билан. – Қўли ҳам, кўнгли ҳам очиқ. Ўзининг дастурхонидаги бор нарсаларини бошқаларга ҳам ҳамиша илиниб туради. Ҳозир у Олтинкўлнинггина эмас, балки Андижоннинг олди соҳибкорларидан бири. Бу йил узум боғи нишона ҳосил берди.

Вилоят марказидан унча узоқ бўлмаган Кўмакай қишлоғига бориб Жўрабой отани сўраганимизда ёшу-қари бирдек йўл кўрсатиб, бизнинг оғиримизни енгил қилишди. Боғнинг дарвозаси очиқ. Овоз берган эдик ўрта яшар бир киши бизга пешвоз чиқди. Боққа қадам қўяр эканмиз, Жўрабой отани ишга шўнғиб кетган ҳолда кўрдик. Биз билан қадрдонларча кўришган боғбон ҳол-аҳвол сўрашгандан сўнг ташрифимиз мақсадини англади-да, суҳбатни токчиликнинг аввали, ҳозири ва эртаси ҳақида сўз очди.

Касби кори муҳандис бўлган мезбонимиз нафақага чиққунга қадар қишлоқ ва сув хўжалиги тизимларида меҳнат қилган. Нафақага чиқиш арафасида ҳовлисида 5 сотихли иссиқхона қуриб, резаворлар етиштиришни йўлга қўйган. Аста-секин иссиқхоналар майдони 4-5 баробарга кенгайган. Отахоннинг айтишига қараганда, қишда сабзавот етиштиришдан яхшигина даромад олиш мумкин. Кунларнинг бирида дўстлари билан Марғилонга боришади. Бозор айланишиб, бу ерда сотилаётган узумларга ҳавас қилишади.

– Бундай узумларнинг таърифини эшитардим, – дейди Жўрабой ота. – Унинг хилларини санаб ичимда “Отангга раҳмат!” деган сўзни қанча такрорлаганим ўзимга аён. Уйга қайтгач токчиликка бўлган қизиқишим яна ҳам ортди. Укам Одилжон ва қўшним Иброҳимжонни олиб токчилик ривожланган томонларга йўл олдик. Марғилон атрофидаги Оқ билол қишлоғида миришкор, соҳибкорларни учратдим. Уларнинг токчиликни ривожлантириш борасидаги изланишларидан ўзимга кўп нарса олдим. Соҳибкорлар сардори бўлмиш Абдужалил ака билан тонг отар суҳбатлар қурдим. У кишининг боғидаги узумларнинг барча навларидан кўчат учун калтак олдим.

Кўмакайликлар Жўрабой отанинг иссиқхонада сабзавот етиштиришга уста бўлиб кетганлигини тан олишарди. Тан олинган деҳқоннинг ҳе йўқ, бе йўқ иссиқхоналарни бузиб, ўрнини ток кўчатзорига айлантириши қўниқўшнининг кўнглини кўп саволларга тўлдириб юборди. Ҳамқишлоқлари орасида ҳамиша сабзавотчилик ҳақида гапиришни канда қилмайдиган деҳқон энди токчилик ва узум навлари ҳақидаги сўзлашни қўймасди. Жўрабой ота пойтахт томон йўл олди. Бозорни қадамба-қадам кезиб чиққан Жўрабой ота қачонлардир эшитган “Ҳасайни” навли узумни расталарда учратмади. Ярим йўлда қайтишни эп кўрмайдиган соҳибкор сотувчилардан ўзи қидираётган узум нави ҳақида сўради. Шунда сотувчилардан бири Паркентда, Кумушкон қишлоғида Илашбой ака Тожибоев деган одамнинг боғида энг ноёб навли узумлар борлигини айтди. Шундан сўнг Жўрабой ота Илашбой ака Тожибоевнинг хонадонини топиб борди. Отадан болага ўтиб келаётган токчиликни давом эттираётган Илашбой аканинг боғи адир ён-бағирларида бўлиб, ҳақиқатан ҳам ноёблиги билан ажралиб турадиган “Ҳасайни” узум нави шу ерда эди. Нок сингари карсиллаб турадиган узум бамисоли камалакнинг етти рангидек товланиб турарди. 100 дона узум калтагини қўлга киритган Жўрабой ота қишлоғига хурсанд ҳолда қайтди.

Отанинг сўзларини тинглаймиз, кўзимиз эса ишкомлардаги турфа хил узумларда. “Ризамат ота”, “Тенги йўқ гўзал”, “Андижон кетмон сопи”, “Гўзал қора”, “Қора келин панжа”, “Паркент

Инсон ўзинг

қора”, “Паркент гули”, “Ҳасайни” (“Ҳусайни” бошқа нав) каби узум навлари бир-биридан шу қадар фарқланадики, уларнинг аксарияти қайта-қайта пайвандлаш йўли билан юзага чиққан. Токчиликда пайвандлаш усулини қайтадан жонлантирган Жўрабой отанинг сабрига ҳар қанча тасанно айтсангиз оз. Ҳар бир навдаги токнинг ўзига хос тарихи бор десак муболаға қилмаган бўламиз. Бир қарич узум калтагини ерга суяб кўчат қилиш, сўнгра бошқа навдаги токни пайвандлаш ва бу жараённи узлуксиз давом эттириш жўн иш эмас. Бугун Олтинкўл туманидаги “Ҳалол” фермер хўжалигининг узум боғи кўзга кўриниб қолди. Унинг бунёдкори бўлган Жўрабой ота Улуғовнинг ҳаракатларининг самаралари куз қуёшида шундай товланиб турибдики, бу боғда битган бир шингил узумни тановул қилган инсонлар эгаси ҳақига беадад дуолар қилишяпти.

Сўнгги 5-6 йилда токчиликка меҳр қўйган Жўрабой ота соҳага оид китобларни ахтариб ўқишни канда қилмайдики, ҳар суҳбатида фикрини қўллаб-қувватловчи далиллардан фойдаланади. Токчиликнинг тарихи 9 минг йиллиги, бутун дунёда 20 мингдан зиёд узум навлари мавжудлиги, унинг таркибида 650 дан ортиқ микроэлементлар борлиги, айниқса, A_1, C_1, B_1 дармондориларига бойлиги ҳақидаги илмий манбалардан келтирилган мисоллари ҳайратингизни оширади.

– Узум ҳақида қанча гапирсак шунча оз, – дейди Жўрабой ота. – Йилига ақалли камида 8 килограмм узум еган одам танасида қариликни орқага суришга табиий шароит яратилади. Ваҳоланки, жуда кўп олимлар айни шу масалада хилма-хил тажрибалар олиб боришяпти. Узум эса пешонамизда турибди. Бу масаланинг бир томони. Иккинчи томони эса даромад билан боғлиқ.

Отахоннинг даромад ҳақидаги фикрларини тинглар эканмиз, узумчилик ҳар томонлама кони фойда тармоқ эканлигини кўрган-билганларимиз асносида тушуниб етдик. Ўзбекистон заминида битган мевага жаҳон бозорида ҳамиша тараф бўлмаслиги ҳам аён. Жўрабой отанинг орзуси ўзбек узумини дунёнинг ҳар томонидаги бозорларда кўриш.

Қобилжон АСҚАРОВ,
“Қишлоқ ҳаёти” мухбири.

Андижон вилояти

Сертификат — сифат ва хавфсизлик мезони

тадбиркор ва ишбилармонларга бир қатор қулайликлар яратди

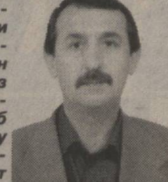

“Ўзстандарт” агентлиги, унинг ҳудудий маркази ва бошқармалари томонидан маҳсулотлар ва хизмат турлари сифатини кўтариш мамлакат ички бозорини харидоргир товарлар билан таъминлаш, чет эллардан сифатсиз маҳсулотлар кириб келишининг олдини олиш бўйича назорат ишлари олиб борилмоқда. Шу билан бирга, ушбу жамоа янги турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи тадбиркорларга хизмат кўрсатиш учун меъёрий ҳужжатлар ишлаб чиқиш, экспертиза ва рўйхатдан ўтказишни соддалаштиришга доир юмушларда ҳам яқиндан ёрдам бериб келмоқда.

Навоий вилояти стандартлаштириш ва метрология бошқармаси жамоаси Ўзбекистон Республикасининг “Стандартлаштириш тўғрисида”, “Маҳсулотларни ва хизматларни сертификатлаштириш тўғрисида”, “Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”, “Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифати ва хавфсизлиги тўғрисида”ги Қонунларга оғишмай амал қилиб келмоқда. Истиқлол йилларида мамлакатимизда ижтимоий-иқтисодий ҳаёт тубдан ўзгарди. Бу борадаги ислоҳотларни чуқурлаштиришга катта аҳамият қаратилмоқда. Бозор муносабатларини тартибга солишга оид ўнлаб қонун ҳужжатлари ишлаб турибди. Табиийки, бу мажмуаларнинг ҳаётга тўлиқ татбиқ этилиши ўта муҳим вазифадир. Навоий вилоятидаги сифатни назорат қилиш идоралари ҳам бу жараёнларда фаол иштирок этмоқда.

— Хусусан, минтақада истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишни янада кучайтириш, соғлом рақобат муҳитини яратишга йўналтирилган муайян чора-тадбирлар амалга оширилмоқда, — дейди Навоий вилояти стандартлаштириш ва метрология бошқармаси бошлиғи Азим Жўраев. — Йил давомида вилоятдаги барча соҳаларда Ўзбекистон Республикасининг “Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни ижроси масаласи ўрганилади, десам асло муболаға қилмаган бўламан. Соҳада ўтказилган текширувлар натижалари, афсуски, анчамунча камчиликларга йўл қўйилаётганини кўрсатди. Айрим ташкилот ва корхоналарда турли хил қонун бузилиш ҳолатлари учраб турибди. Келинг, яхшиси, далилларга мурожаат қилайлик. 2007 йилнинг 9 ойида 16 та корхонага стандарт ва техник шартлар, стандартлаштириш талабларига мос келмаган маҳсулот сотганлиги учун умумий қиймати 6640,9 минг сўм миқдорида иқтисодий жарима қўлланилди. Шунингдек, битта корхона аввал муомилага чиқарилиши тақиқланган маҳсулотни сотганлиги учун 1345,5 минг сўм иқтисодий жаримага тортилди. Шу йилнинг 3-чорагида Аграр саноат, Энергетика-ёқилғи, металлургия ишлаб чиқариш комплекси ҳамда бир қатор вазирликларга қарашли корхона ва жамоаларнинг маҳсулотлари текширувдан ўтказилди. Масалан, Навоий шаҳридаги “Олтинсой” масъулияти чекланган жамиятида ўтказилган текширув вақтида намунага олиб текширилган меъёрий ҳужжатларнинг ҳолати, амал қилиш муддати, киритилган ўзгаришлар ва унинг ҳолати стандарт талабларига мослиги аниқланди. Бироқ корхонадаги мавжуд 10 дона ўлчаш воситаларидан 2 тасининг қиёслаш муддати ўтганлиги маълум бўлди. Мазкур ўлчаш воситалари яна қайта қиёслашдан ўтказилди. Текшириш давомида Ўзбекистон Республикаси “Метрология тўғрисида”ги Қонун талаблари бузилишига сабабчи бўлган жавобгар шахс — корхона директорига нисбатан маъмурий жавобгарлик тўғрисида баённома тузилиб, жаримага тортилди.

Назорат

Вилоятда фаолият юритаётган ва қисқа муддат ичида фойдаланишга топширилган субъектлар сероб. Булар юрт ободлиги, эл фаровонлиги учун катта ҳисса қўшмоқда. “Қизилқумцемент” очиқ турдаги акциядорлик жамияти, Қизилқум фосфорит корхонаси, Навбаҳор туманидаги Навбаҳор, Хатирчи туманидаги Хатирчи пахта тозалаш заводлари ана шундай иншоотлар сирасига киради. Шу каби қатор корхоналарга, тадбиркорлик фаолиятини олиб бораётган ишбилармонларга Стандартлаштириш ва метрология бошқармаси ҳам имкон қадар ёрдам кўрсатиб келмоқда. Жумладан, маҳсулотларга меъёрий ҳужжатлар тайёрлашда ва уларни рўйхатдан ўтказишда амалий ва методик кўмак берилаяпти.

Бошқарма биноси замонавий усулда барпо этилган. Бу ерда мутахассисларнинг ишлашлари учун барча шарт-шароитлар яратилган. Бундан ташқари, ёш ходимлар Тошкентда тез-тез ўз малакаларини ошириб қайтишади.

Сирасини айтганда, Навоий вилояти стандартлаштириш ва метрология бошқармаси мутахассислари маҳсулотлар ва хизмат турлари сифатини кўтариш, мамлакат ички бозорини харидоргир товарлар б лан таъминлашга ҳисса қўш ш мақсадида астойдил тер тўкишмоқда.

Улуғбек ЖУМАЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири

Навоий в лояти

Кузги дон экиш — келгуси йил ташвиши

Бугунги ҳаракат, эртанги баракат

Суғориладиган майдонларда ҳар қандай тупроқ-иқлим шароитида ҳам кузги ғалла экинларидан барқарор ва юқори сифатли дон ҳосили етиштиришнинг муҳим омили илмий асосланган агротехнологияларни жорий этишдир.

Ғалла экиладиган майдонларда тупроқнинг унумдорлик даражаси, мелиоратив ҳолати, сув таъминоти ва бегона ўт босиш даражаси ўрганилиб, нав танланади, экиш муддати, меъёри, усули, ўғитлаш ва суғориш белгиланади.

Очиқ майдонларга сурункасига икки йилдан ортиқ ғалла экиш тавсия этилмайди.

Уруғнинг барвақт ва тўлиқ униб чиқиши, майсанинг чуқур илдиз отиши ҳамда тупланишини таъминлаш мақсадида тупроқда экиш олдидан нам тўплаш муҳим аҳамиятга эга.

Бунинг учун суғориш меъёри тупроқнинг оғир-енгиллигига, ер ости сизот сувларининг чуқур, яқинлигига қараб белгиланиши зарур: тупроғи шўрланмаган, сизот сувлари чуқур жойлашган бўлса (3 метрдан пастда) 550-600, тупроғи шўрланган майдонларда гектарига 1000-1200 м3ни ташкил этиши лозим.

Тупроқ оби-тобига келгандан сўнг 25-28 сантиметр чуқурликда шудгорланади. Ўт босган майдонларни эса имкони борича чуқурроқ ҳайдаш тавсия этилади.

Ғалла ўрим-йиғими билан пешма-пеш ҳайдалган, лекин суғорилмаган майдонлар эса аввал суғорилиб, кейин ЧКУ-4 русумли чизел-культиватори билан дала кўндаланги ва бўйига қараб 2 марта ишлов берилиши ҳамда ер текислагич мосламалар ёрдамида жорий текисланиши лозим.

Шудгордан ёки экишдан олдин ҳар бир гектарга 10-20 тонна гўнг сепиш, экишдан олдин гўнг берилмаган майдонларда эса экилган ғаллани суғориш жараёнида шарбат усули билан озиқлантириш ниҳоятда муҳим. Агар тупроқ унумдорлиги паст, шўрланган майдонлар бўлса, 20-30 тонна гўнг чиқариш тавсия этилади.

Ғаллани фосфорли ва калийли ўғитлар билан озиқлантириш унинг ташқи муҳит ноқулай таъсирига ва касалликларга чидамлилигини кескин оширади.

Уруғнинг униб чиқиши, унинг ўсиш ва ривожланиш даражасига, кузги вегетация даврида об-ҳавонинг келишига қараб майсаларни гектарига 80-100 килограмм физик оғирликдаги аммиакли селитра билан озиқлантириш тавсия этилади.

Ҳар бир суғориладиган минтақада тупроқ-иқлим шароитига мослашган, юқори ва сифатли ҳосил берадиган нав танлашнинг аҳамияти беқиёс каттадир.

Экиладиган барча навларнинг уруғи Давлат стандарти талабларига тўла жавоб бериши, касаллик ва зараркунандаларга қарши кимёвий препаратлар билан экиш олдидан дориланиши зарур.

Экишга тайёрланган уруғларнинг Давлат назорати кўригидан ўтказишга қатъий тартибда риоя қилиниши керак. Экишга яроқлилиги ҳақида уруғ сертификати ёки гувоҳномаларига эга бўлмаган уруғларни экиш қатъиян ман этилади.

Суғориладиган майдонларда кузги ғалла экинларини экишнинг қулай муддати ҳар бир ҳудуднинг тупроқ ва об-ҳаво шароитларига, навларнинг биологик хусусиятларига қараб тўғри белгиланиши мўл ва сифатли ҳосил етиштиришнинг ҳал қилувчи омилларидан бири ҳисобланади.

Кузги ғалла экилган майдонларда тупроқнинг механик таркиби, ер ости сизот сувларининг жойлашиши ва даланинг нишаблилигини ҳисобга олиб, суғориш жўяклари қатор оралиғи 60-70-90 сантиметрни ташкил этиши керак. Нишаблиги юқори бўлган, тез захламайдиган оғир тупроқларда жўяклар оралиғи 60-70 сантиметр қилиб олингани маъқул. Ғалла экилган карталарда эни кенг майдонларда ер рельефига қараб, ҳар 100-150 метрда бўйламасига ёрма ўқ ариқ олиш зарур.

Ғўза қатор орасига ғалла экиш технологиясида экиш билан боғлиқ агротехник тадбирларнинг бир йўла бажарилиши натижасида техника харажатлари ва ёнилғи-мойлаш маҳсулотларини 30-40 фоизгача тежаш имконини беради.

Пахтаси 1-2 марта териб олинган майдон культиваторлар ёрдамида 15-18 сантиметр чуқурликда 2-3 марта ишлов берилади. Бунда культиватор тиши оралари қайта мосланиб, жўяк устидаги тупроқ юмшатилиб, жўяк ичига ташлаб чиқилади. Ғўза ичига биринчи ишлов бериш ғўзага охирги сув беришдан сўнг тупроқ тўлиқ етилган даврда ўтказилади, чунки бу даврда кесак кўчмайди. Шу тахлитда 2-4 марта ишлов берилгач, қатор орасига уруғ 3-5 сантиметр чуқурликка экадиган мослама билан экилиб, бир пайтнинг ўзида суғориш жўяклари олиб кетилади. Ғалла экилгандан сўнг қисқа муддатда (1-2 кун ичида) суғориш лозим.

Абдуғани ИЛАШЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги илмий-ишлаб чиқариш марказининг Жиззах вилояти бўлими бошлиғи.
Тошпўлат ЎРИНБОЕВ,
Суғориладиган ерларда ғалла ва дуккакли ўсимликлар институти Ғаллаорол филиали директори, қишлоқ хўжалик фанлари номзоди.
Ҳасан ЮСУПОВ,
деҳқончилик бўлими бошлиғи, қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди.

Келгуси йил ҳосили учун дон экиш бугун қишлоқ хўжалигида асосий юмушлардан ҳисобланади. Бу тадбирнинг тез ва соз ўтиши эса кўп жиҳатдан дон экиш мосламаларини бошқараётган механизаторларнинг иш унумига боғлиқ. Ҳалим Тўхтаев *(суратда)* бу борада кунлик иш режаларини ортиғи билан бажараяпти. У ҳар куни 15-20 гектар майдонга барака уруғини қадамоқда. Унинг хизматидан вобкентлик фермерлар мамнун.

Ҳамроз АЛИ олган сурат.

Бухоро вилояти

“Қизил китоб”ни варақлаганда

Қумой қуши

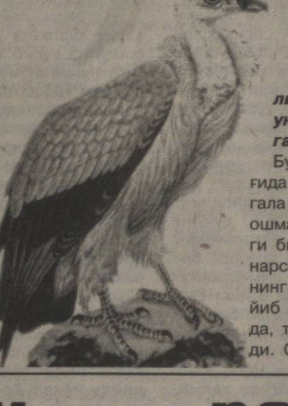

Узоқларни ўткир кўзлари билан кузатаётган виқорли ушбу қуш табиат мўъжизаларидан биридир. Чунки унинг танасини қоплаган пати худди пўстин кийдирилганга ўхшайди.

Бундай чиройли пўстинли қуш доимо кам бўлиб, Ҳисор тоғида саноқли уялаши қайд этилган. Яъни 16 та қушдан иборат гала аниқланган. Тахминларга кўра эса умумий сони 20 тадан ошмайди. Бу қуш туёқлилар ўлаксаси билан озиқланади. Атиги битта тухум қўяди ва 60 кун босиб ётади. Табиатда ҳамма нарса бир-бирига чамбарчас боғлиқ бўлганидек, бу гўзал қушнинг Қизил китобдан жой олишига туёқлилар сонининг камайиб кетиши сабабдир. Шунинг учун у дунё ҳайвонот боғларида, тоғ қўриқхоналарида ҳамда миллий боғларда кўпайтирилади. Овлаш қатъий тақиқланган.

Банк мадади — равнақ омили

Қайси бир банк фаолияти тўғрисида тўлиқроқ тасаввур ҳосил қилиш, иш самарадорлигига баҳо бериш учун мижозлар билан суҳбатлашиб, уларнинг фикр-мулоҳазаларини тинглаш мақсадга мувофиқдир. Акциядорлик-тижорат “Микрокредитбанк”нинг Қашқадарё вилояти бошқармаси мижозлари билан мулоқотда бўлганимизда бунга яна бир карра ишонч ҳосил қилдик.

MIKROKREDITBANK

Келинг, улардан айримларининг фикрлари билан таништирайлик:

Лола Жалилова, қаршилик уй бекаси: – Президентимизнинг чорвачиликни ривожлантириш учун аҳолига шарт-шароит яратиш, хусусан, банк кредитлари ажратишни кўпайтириш ҳақидаги қарори хонадонимизга катта мадад бўлди. Оила аъзоларимиз билан маслаҳатлашиб, чорва моллари боқишга жазм этдик. Банк мижози сифатида бизга 1 миллион 200 минг сўм кредит берилди. Шунинг ҳисобига икки бош қорамол, тўрт бош қўй сотиб олиб, парваришладик. Қисқа муддатда чорвачилик яхши даромад келтиришини англадик. Шу боис ўғлим Санжар Нажимов ҳам чорва учун 1 миллион 200 минг сўм кредит олишга қарор қилди. Банк кредит бўлими бошлиғи Исмат Махатов, бош мутахассис Зокиржон Исматов ва бошқа ходимлар ҳар бир ишни тез бажаришлари, биз – мижозларга очиқ чеҳра билан муомала қилишлари туфайли кўпчиликнинг меҳрини қозонишган.

Баҳодир Ниёзов, “Ҳунарманд” уюшмаси Қашқадарё вилояти ҳудудий бўлими раиси, Ўзбекистон халқ устаси: – Идорамизга 520 нафардан зиёд ҳунарманд уюшган. Улар орасида ёғоч усталари, тикувчилар, кулоллар ва бошқа касб эгалари бор. Ҳар бир ҳунарманд эл-юртга кўпроқ нафим тегса, даромадим ошиб, рўзғоримда тўкинчилик бўлса, деган эзгу ният билан ишлайди. Улар хом ашё, материаллар сотиб олиш учун сармояга эҳтиёж сезишади. Илгари бу масалада қийинчиликка дуч келардик. Бир ярим йил илгари муаммо ечими топилди. Бир куни уюшмамизга узун бўйли, истараси иссиқ йигит кириб келди. Ўзини “Микрокредитбанк”нинг Қашқадарё вилояти бошқармаси бошлиғи Акром Сулаймонов, деб таништирди. Салом-аликдан сўнг ташрифдан мақсадини баён этди. У Президент Фармони, Вазирлар Маҳкамасининг қарорига кўра тадбиркорлик, ҳунармандчиликни ривожлантириш, бу ишлар учун кредитлар ажратишга катта имкониятлар яратилганлигини батафсил айтиб берди. Ҳунармандлар уюшмаси билан банк ўртасида ўзаро ҳамкорликни йўлга қўйиш юзасидан дастур ишлаб чиқишни таклиф этди. Хурсанд бўлиб кетдим. Ҳозирги кучли рақобат даврида банк хизмат кўрсатиш даражасини ошириб, мижозни ўзига кўпроқ жалб этиши керак, деган тамойилнинг мазмун-моҳиятини чуқурроқ англадим. Банк бошлиғи таклифига мувофиқ уюшмамиз аъзолари иштирокида йиғилиш ўтказилиб, кредит олиш афзалликлари ҳунармандларга тушунтирилди. Шу ва бошқа тадбирларга таянган ҳолда ҳамкорлик дастури тайёрланди ҳамда тасдиқланди. Ўтган даврда 50 дан ортиқ ҳунарманд кредит олиб, фаолиятини янада жонлантириб юборди. Шу ўринда бир неча мисол келтириш жоиз. Фотима Нуриддинова олган 750 минг сўм кредити ҳисобига қўшимча равишда иккита тикув машинаси, газлама ва бошқа ашёлар сотиб олди. Бу аёллар либосларини тайёрлаш ҳажмини ошириш билан бирга беш нафар хотин-қизга тикувчилик касбини ўргатиш имкониятини яратди. Лобар Умирова, Гулноза Султонова, Юлдуз Усмонова, Рухсора Зикирова, Гулчеҳра Багиева кўп ўтмай мустақил тикувчи бўлиб ишлай бошлайдилар. Ёғоч устаси Зиёҳиддин Бобоқулов эса банкдан олган 600 минг сўм кредит ҳисобига маҳсулот тайёрлашни бир ярим баравар кўпайтиришга муваффақ бўлди. Тикувчи Бахтигул Холматова банк мададидан фойдаланиб фаолиятини кенгайтириш билан бирга ўз маҳсулотларини сотадиган дўкон очди. Ҳунармандларимиз билан суҳбатлашсангиз, молия муассасасидан миннатдор эканликларини билдиришади.

Неъматилла Муқимов, “Немхур-дизайн” МЧЖ бошлиғи: —Тадбиркорларга микрокредитлар бериш, микролизинг хизматлари кенгайтирилганлиги айни муддао бўлди. Бундан биз ҳам манфаат кўрдик. Уч йил муддатга 25 миллион сўмлик микролизингни расмийлаштириб, Хитойда ишлаб чиқарилган матбаа қурилмасини сотиб олдик. Бу кенг ҳажмли рангли рекламаларни сифатли тайёрлаш билан бирга беш кишини доимий иш билан таъминлашга шароит туғдирди.

Қарор ва ижро

Мижозларнинг дил сўзларини тинглаш, уларнинг мамнун эканликларини ҳис этиш ушбу банк фаолияти билан яқиндан танишишга, унинг иш тажрибасини оммалаштиришга ундайди. Иқтисодий кўрсаткичларни таҳлил қилиш ҳам молия муассасаси барқарор ривожланаётганлигини кўрсатади. Хўш, бу муваффақиятларнинг омиллари нималардан иборат? Бошқарма бошлиғи Акром Сулаймонов билан мулоқот чоғида саволимизга жавоб топдик.

– Тадбиркорларга берилаётган ғоят катта имкониятлар, улар учун яратилаётган шарт-шароитлар замирида давлатимиз раҳбарининг ғамхўрлиги, республика ҳукумати томонидан белгиланаётган изчил чора-тадбирлар мужассамдир, – дейди у. – Акциядорлик-тижорат “Микрокредитбанк” фаолиятини ташкил этиш ва унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш юзасидан чора-тадбирлар белгилаш борасида қабул қилинган Президент Фармони ва Вазирлар Маҳкамаси қарори кичик ва ўрта бизнесни, касаначиликни ривожлантириш, шу йўналишларга сармоялар ажратишни янги поғоналарга кўтарди. Юқорида таъкидланган ҳужжатлар ижросини таъминлаш зиммамиздаги масъулиятни янада оширди. Шу боис, аҳолининг барча қатламлари орасига кириб боришни, яъни мижозларимиз сафини кенгайтиришни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйдик. “Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати вилоят кенгаши, “Маҳалла” жамғармаси, “Тадбиркор аёл” ҳамда “Ҳунарманд” уюшмаларининг вилоят бўлимлари ва бошқа идоралар билан ўзаро ҳамкорликни йўлга қўйиш юзасидан дастурлар ишлаб чиқилди, шартномалар тузилди. Бир неча йилга мўлжалланган ушбу ҳужжатларда тадбиркорлар, касаначилар, кичик ва ўрта бизнес вакиллари билан ҳамкорлик қилиш, уларга банк кредитлари ажратиш юзасидан амалга ошириладиган тадбирлар бирма-бир белгилаб олинди. Шу ва бошқа чоралар туфайли қисқа муддатда мижозларимиз сафи тобора кенгайиб, ҳозирги пайтда уларнинг сони тўққиз мингдан ошиб кетди.

Дарҳақиқат, ушбу банк мижозларини бугунги кунда Қашқадарё вилоятининг барча минтақаларида учратиш мумкин. Унинг таркибида фаолият кўрсатаётган тўққизта бўлимнинг тадбиркорлар ва ишбилармонлар ўртасидаги нуфузи тобора ошиб бормоқда. 2007 йил 1 октябрь ҳолатига кредит қўйилмалари 28,5 миллиард сўмдан ошиб кетди. Унинг салмоқли қисми қишлоқ хўжалиги, қурилиш, маиший хизмат ва ишлаб чиқаришнинг бошқа жабҳаларига, чорва моллари сотиб олишга, истеъмол кредити йўналишларига ажратилган.

Мазкур молия муассасасининг фаолияти республика миқёсида ҳам тақдирланиб келинаётганлиги диққатга сазовор. Чунончи, “Ташаббус-2007” танловида молия муассасалари ўртасидаги номинацияда “Микрокредитбанк”нинг Қашқадарё вилояти бошқармаси ғолиб чиқиб, сертификат билан мукофотланди. Мижозлар эътирофи, юқори идораларнинг рағбати банк ходимларини янада самарали фаолият кўрсатишга, иқтисодиётимизни мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшишга ундамоқда.

Суннат САЙДАЛИЕВ,
Хусан ТЕМИРОВ,
“Қишлоқ ҳаёти” мухбирлари.

Муродилла КОМИЛОВ олган суратлар.

Қашқадарё вилояти

21 октябрь — ўзбек тилига Давлат тили мақоми берилган кун

У алла орқали қалбга ўрнашган

1989 йил 21 октябрда Ўзбекистоннинг "Давлат тили ҳақида"ги Қонуни қабул қилинди. Юртимизда она тилимизга давлат тили мақоми берилган сана ҳар йили байрам қилинади. Мана, тилимиз байрами, она тилимиз ўз ҳуқуқини таниган кун ҳам яқинлашиб келмоқда.

Ҳар тонг туриб оилангдагилар билан ўз тилингда саломлашиш, фарзандингни жонажон тилингда суйиб, эркалаш, шу тилда ёр-биродарларингга соғлиқ-саломатлик тилаш, энг асосийси, барча ҳужжатларни ўз она тилингда ёзиш, тайёрлашнинг ўзи бир бахт эмасми?! Улуғлардан мерос шундай нақл бор, тил — миллатнинг кўзгуси. Миллатнинг миллатлиги тил орқали намоён бўлади. Тили йўқ миллат эса йўқликка маҳкум.

Бугун тилимизнинг сарҳадсиз тарихи, гўзал сифатлари, чексиз имкониятлари ҳақида ҳар қанча тўлқинланиб гапирсак арзийди. Аҳир кўксингда уриб турган юрагинг сўзи тилингга кўчганида ва шу сўзни ўз она тилингда гапирганингдаги бахтни туйиш ҳамманинг ҳам пешонасига ёзилавермаган. Ўзи учун қадрли бўлган сўзларни қалби буюрган тилда сўзлашга имкони бўлмаганларнинг ўтмиши биз учун ҳали тарихга айланиб улгургани йўқ. Шу билан бирга, тилимизга давлат мақоми бериш масаласи илк бор кўтарилган таҳликали кунлар ҳам хотирамиздан ўчмаган. Ўзбек тилига давлат тили мақоми бериш ҳақидаги Қонун қабул қилинганлигининг ўзиёқ Истиқлол йўлидаги дастлабки қадамимиз эди, десак янглишмаймиз.

Гоҳида хорижлик сайёҳ ўзбек тилида икки оғиз гапирса, унга меҳринг товланиб, бағрингга маҳкам босиб қучгинг келади. Нега шундай? Девор-дармиён қўшнинг ўзбек бўлса ҳам сенга ўзга тилда мурожаат қилса, яйраб ҳамсуҳбат бўлолмаслигингни англаб хижил тортасан. Нега шунақа? Бу саволларга биргина жавоб – сен ўзбексан.

Боқий қўшиқ — алла орқали шу тил қалбингга ўчмас бўлиб ўрнашган. Шу тилда илк бора она сўзини айтгансан, шу тилда устозингдан сабоқ олгансан, шу тилда дил-изҳори қилгансан.

Дунёда тиллар кўп. Ҳаммаси бирбиридан оҳангдор, ҳаммасининг ўз ўрни, қадри бор. Аммо она тилингдек мўъжизавий қудрат борки, у қалбингнинг қат-қатига шу қадар сингиб кетади. Гоҳида мана шу тил учун борингни беришга ҳам рози бўласан. Узоқ юртда таҳсил олаётган ўзбек боласининг мана бу сўзларини эшитганимда юқоридаги фикрларнинг нечоғли ҳақиқатлигига яна бир бор амин бўлдим.

— Ён-атрофимда дўстларим кўп, уларнинг тилида бемалол гапираман. Аммо барибир ниманидир қўмсайвераман. Ўзга юрт, ўзга миллат, соғинч, қўмсаш бўлиши табиий, дерсиз. Бу тўғри. Лекин мен ҳар тонг "Ассалому алайкум" деган сўзни айтгим келаверади. Ўз она тилимда кимдандир бу сўзни эшитиш эса қанчалик мароқли эканлигини билсангиз эди!

Ҳа, она тили мана шундай қадрли бўлади. Унинг оҳанграбоси ҳам шунда-да!

Бугун мамлакатимизда хорижий тилларни ўрганишга кенг шароитлар яратилган. Ёшларимиз чет тилларини пухта эгаллашга иштиёқи баландлигини мамнунлик билан эътироф этсак арзийди. Ҳа, бундан фақат ва фақат қувонамиз. Лекин бу бир пайтлардагидек она тилини инкор этиш ҳисобига бўлмаслиги керак. Фарзандимизни ўзга тилга ўргатиб, у билан бошқа тилда гаплашиб, охир-оқибат ўз она тилига ўгай қилиб қўйишимиз ҳеч гап эмас. Ахир ўз тилини яхши билмаган ўзга тилнинг моҳиятини тушунармикан?!

Шу пайтда ҳазрат Алишер Навоийнинг қуйидаги мисралари ёдга тушади.

"Навоий тилингни асрагил зинҳор,
Ки дунё ишидан емай десанг
афсус..."

Ҳазратнинг бу сатрларида ғоят кенг ва чуқур маъно бор. Зеро, тилини асраган миллатнинггина умри боқийдир.

Орзугул РУСТАМОВА,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Белбоғли кураш

Уфадан медаллар шодаси билан

Россиянинг Бошқирдистон Республикаси пойтахти Уфа шаҳрида белбоғли кураш бўйича VI Жаҳон чемпионати бўлиб ўтди. Мусобақада кўпгина давлатлардан келган спортчилар бош соврин учун гиламга чиқдилар.

Чемпионатда юртимиз шарафини бир қатор курашчиларимиз ҳимоя қилишди ва яхши натижаларга эришишди. Жумладан, енгил вазн тоифасида курашган Зоҳид Ортиқов барча рақибларини енгиб, мусобақанинг олтин медали билан тақдирланди. Оғир вазнли спортчиларимиз – Шавкат Омонуллаев ва Шуҳратжон Бозоров финал баҳсида рус курашчиларига мағлуб бўлиб, кумуш медаль эгасига айланишди.

Аёллар ўртасидаги баҳсларда ҳам ҳамюртимиз Лайло Латипова финал учрашувида ютқазиб қўйди. Бу мағлубият унга кумуш медаль тақдим этди.

Футбол

Бошланиши чакки эмас

2008 йилда футбол бўйича ўсмирлар ўртасида Осиё чемпионати ўтказилади. Куни кеча 16 ёшгача бўлган футболчилардан иборат терма жамоамиз нуфузли мусобақада иштирок этиш учун Бирлашган Араб Амирлиги давлатида саралаш баҳсларини бошлади.

Роберт Гай бошчилигидаги жамоа "D" гуруҳида ўз ўйинларини ўтказади. Бу гуруҳда вакилларимизга Тожикистон, Бангладеш, БАА, Фаластин ва Туркманистон термалари қаршилик кўрсатадилар. Илк учрашувда ўзбекистонлик ўсмирлар БАА термасига қарши майдонга тушиб, 2:2 ҳисобида жанговар дурангга эришди. Қўшниларимиз Тожикистон ва Туркманистон футболчилари ўзаро 1:1 ҳисобини қайд этди. Бангладеш термаси эса Фаластин терма жамоасини йирик 9:1 ҳисобида мағлубиятга учратди.

Эслатиб ўтамиз, кейинги тур ўйинини вакилларимиз 20 октябрь куни Туркманистон термасига қарши ўтказади.

Чоршанба оқшомида "Евро – 2008"га саралаш гуруҳ босқичининг навбатдаги тур учрашувлари бўлиб ўтди. Бу турга келиб бир қанча жамоалар финал босқичи масаласини ҳал қилиб бўлди.

Финалчилар кўпаймоқда

Улар – Германия, Чехия, Греция ва Руминия терма жамоаларидир. Мазкур сафга 2 та мезбон – Австрия ҳамда Швейцарияни қўшадиган бўлсак, финал босқичида тўп сурувчи 6 жамоанинг номи маълум бўлади. Қолган гуруҳларда эса 10 та йўлланма учун кураш давом этмоқда.

"Е" гуруҳида Англия терма жамоаси Россияга сафар уюштирди. Бу икки терма жамоанинг тўқнашуви кўпчилик мухлисларда катта қизиқиш уйғотганди. Ўйин кутилганидек кескин курашларга бой бўлди ва якунда россияликлар 2:1 ҳисобида рақибларини мағлубиятга учратишди. Ғалабага Роман Павлюченконинг икки голи сабаб бўлди. Гуус Хиддинк жамоасида Европа чемпионатига чиқиш учун ҳалиям имконият бор.

Рақиб ким бўлади?

Бокс

Профессионал бокснинг бугунги кундаги машҳур промоутерларидан бири Боб Арум филиппинлик Мэнни Пакьяога таклиф билан чиқди. Агар Пакьяо енгил вазнга ўтишга рози бўлса, у ҳолда шу вазннинг WBC чемпионлик камари соҳиби Дэвид Диас билан рингда учрашиш мумкин.

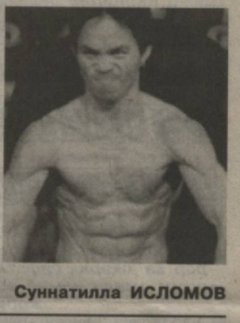

Таъкидлаб ўтамиз, иккала боксчига Арум промоутерлик қилади. Арумнинг бош мақсади эса Пакьяони енгил вазннинг мутлақ чемпиони, Дон Кинг боксчиси Хуан Диас билан учраштириш. Агар Пакьяо биринчи енгил вазнда қолишни истаса, у ҳолда Арум бошқа режани амалга оширади. Яъни, Хоан Гузман – Умберто Сото ёки Мануэль Маркес – Рикардо Хуарес жангги ғолиблари Пакьяога қаршилик қилади.

Ҳозирча боксчи ва промоутер бу масалада келишувга эришмадилар. Яқин икки ҳафта ичида мавзуга ойдинлик киритилади.

Суннатилла ИСЛОМОВ

ХАБАР

Замонавий коллеж ёшлар ихтиёрида

Косон туманининг Пўлати қишлоғида ахборот-технология касб-ҳунар коллежи биноси қурилиб, фойдаланишга топширилгани қишлоқ ёшлари учун катта совға бўлди. Ушбу илм масканини саноат қурилиш-ресурс ишлаб чиқариш корхонаси МЧЖ жамоаси бунёд этди.

Коллежда ҳисоблаш машиналари мажмуалари тизимлари ва тармоқлари, компьютер ва компьютер тармоқларини ишлатиш ва уларнинг дастурий таъминоти, халқаро алоқа, радиоэшиттириш, радиоалоқа ва телевидение воситаларига техник хизмат кўрсатиш, тикувчилик, молия, банк иши, бухгалтерия ҳисоби, информатика ва коммуникацион тизимлар, электр станциялар, ахборот кутубхона тизими каби 12 та йўналиш бўйича мутахассислар тайёрланади.

Илм масканидаги физика, химия, лингофон хоналари жиҳозланди. 12 минг китоб фондига эга кутубхона ёшлар ихтиёрига топширилган. Ундан ташқари, 2 та хонада компьютерлар тўла монтаж қилинди. Ушбу илм масканида фаоллар зали, маънавият ва маърифат хонаси ҳам мавжуд. Бу йил илк бор ўқишга қабул қилинган 360 нафар ўғил-қизлар футбол, волейбол, баскетбол, қўл тўпи майдонларида жисмонан чиниқмоқдалар.

Ҳусан ТЕМИРОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.
Қашқадарё вилояти

Табиат куйчиси

Рассом тасаввуридаги дунёни англаш фалсафаси унинг яратган асарларида акс этади. Шу жиҳатдан қаралганда, ёш мўйқалам соҳиби Ботир Зокиржонов юрт жамолини тараннум этувчи бир неча асарлар яратиб санъат ихлосмандлари эътиборини қозонди.

Рассом яратган асарларини томоша қиларкансиз айниқса, унинг "Ўриклисой" картинаси ўзгача дид ва фантазия билан яратилганининг гувоҳи бўласиз. Пейзаж услубидаги асар бир қараганда табиат манзарасини англатсада бироқ, картина мазмунига ўша маконда яшаётган одамларнинг қувончию ташвишларини сингдиришга ҳаракат қилган.

"Амир Темур дарвозаси" асарида буюк Соҳибқироннинг Самарқанд томондан Жиззахга кириб келиши тасвирланган бўлиб, ўз сарбозларини орқасидан эргаштириб келаётган саркардани ёрқин бўёқларда моҳирона ифодалаган. Ушбу картина қаршисидаги томошабин хаёлан тарихга сафар қилади. Табиат мўъжизаларини кўзи билан кўради. Энг диққатга сазовор жиҳати шуки, мусаввир картинанинг жонли чиқиши учун бўёқларни фаслларга уйғун ҳолатда ишлата билган.

Шунингдек, Ботир Зокиржоновнинг шахсий кўргазмасидаги "Бир кунлик умр" деб номланган асар кўпчиликнинг нигоҳини тортди. Тонгга ўрнини бераётган ой шуъласидаги нимқоронғуликда капалакларнинг сайр этиши тасвирланган. Маълумки, капалак бир кун умр кўради. Мусаввир шу оддий ҳақиқатни картинада акс эттиради.

Бор-йўғи икки жуфт капалак. Улар гўзал ҳаётда қанчалар яшагиси келмасин табиат қонунига бўйсунишга мажбур. Шунинг учун капалаклар армонлар уммонида тўлғониб қолаяпти.

Жорий йилнинг 6-20 феврал кунлари Ўзбекистон Маданият ва спорт ишлари вазирлигининг Маданият ва санъат кўргазмасида жиззахлик рангтасвирчи рассом Ботир Зокиржоновнинг "Мўйқаламда юрт жамоли" номли шахсий кўргазмаси ўтказилганди.

Кўргазмада рассомнинг 80 дан ортиқ Она-Ватанни, унинг фидойи одамларининг ҳаёт йўлларини ва табиат манзараларини акс эттирган асарлари намойиш этилган эди.

Бу биринчи шахсий кўргазмаси бўлса-да, у ёш мусаввирнинг ҳаётида муҳим из қолдирди.

–Тўғриси, пойтахтдаги машҳур залларда кўргазма ўтказиш кўпчилик рассомларга насиб этавермайди. Ўз талантига ишонган мусаввиргина бу борада шахдам қадам ташлаши мумкин. Асарларимга ишонаман, улар томошабин қалбидан албатта жой олади, – дейди Ботиржон Зокиржонов.

Ўша кезлари Маданият ва санъат кўргазмаси заллари томошабинлар билан гавжум бўлди. Мусаввирнинг пейзаж услубида яратган асарлари юртимизнинг бебаҳо табиат манзаралари нафақат юртдошларимизни, балки хорижлик меҳмонлар ҳам қизиқиш билан кўздан кечирди.

– Мусаввир Ботир Зокиржоновнинг яратган асарларини томоша қилар эканман. Яна бир бор серқуёш Ўзбекистон табиатининг гўзаллигини ҳис этдик, – дейди Миср Араб республикасининг

Орамиздаги истеъдодлар

Ўзбекистондаги элчихонаси вакили Абдулла Журжоний.

Ботир Зокиржонов рассомчилик санъати кучли билим талаб этишини Жиззах санъат билим юртини тугатган пайтларидаёқ тушуниб етди. Шунинг учун бўлса керак у 1991-1992 йиллари Санкт-Петербург шаҳрида Россия рассомлар уюшмаси аъзоси Пак Демон Григоревич ижодий устахонасида рассомчилик санъатининг муҳим қирраларини кунт билан ўрганди.

Рассом устахонасига назар ташласангиз, яратилган асарларнинг саксон фоизини табиат манзаралари ташкил этади. Табиат ҳам ўзига хос тарбиячи. У ўз ниҳолларини баъзан совуқ бўронларга, жазирама иссиққа ҳам ўргатади. Вақти-вақти билан биллур томчилари билан кўнгилдаги ғуборларини ювиб ташласа, мулойим шабадаси билан юзларини силаб-сийпалаб, эркалайди.

Ботиржоннинг ўзи ятаётган асарлари барча табиат шайдоларига доимо завқ бағишлаши аниқ. Чунки, мўйқалам соҳиби бундан кейин ҳам янги-янги асарларни яратиш учун тинимсиз ижодий изланишда.

Муфтилло ЮСУПОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Давлат патентларига эга "AVTOTRAK"® корхонаси

ЗИЛ..., ГАЗ-52,53..., ПАЗ...,КАВЗ
автомобилларига
дизеллар ўрнатади
ва тегишли ҳужжатлар беради

Автомобилларга ўрнатиладиган ҳолатда таъмирланган Д-243 (МТЗ) Д-144 (Т-28) ДИЗЕЛЛАР ВА
А-01 ("Алтай"), ЮМЗ, "Камминз" (ТТЗ-100), "Авиа" дизелларига БЛОК, ВАЛ, АППАРАТЛАР, "ИКАРУС", "МОРАЛ" ПЛУНЖЕРЛАРИ, РАСПИЛИТЕЛЛАРИ СОТАДИ.

Вилоятлардан электр-газ пайвандловчилар, мотористлар, автослесарлар, ҳудудларда иш ташкил этувчи вакилларни ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

Манзилимиз: Тошкент ш., Қорасув-6, Аэродромная кўчаси, 5-уй. (мўлжал: ТЭА-, "Обл. ГАИ") Автобуслар: 21,49, "Обл. ГАИ" бекати.
Телефонлар: 159-48-00. Кечқурун 112-90-43

Хизматлар лицензияга эга

Автотранспорт – кредит ва лизингга!

РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ "ГАЗ" ОАЖнинг ЎЗБЕКИСТОНДАГИ РАСМИЙ ЭКСКЛЮЗИВ ДИСТРИБЬЮТЕРИ –
AVTODOM PLUS
"ГАЗ" русумли 50 хилдан зиёд автотранспорт - 1,5-4,5 тонналик юк машиналари, 3-7 ўриндиқли, 0,8 тонна юк кўтарадиган фургонлар, 6-15 ўриндиқли микроавтобусларни сотади.
Ҳақ тўлаш исталган усулда!

700015, Тошкент, Шаҳрисабз кўчаси, 16А-уй.
Тел./факс: (99871) 132-12-01, 132-10-35, 132-03-62.
Тезкор мулоқот линияси телефонлари: 126-25-42, 126-12-94.
E-mail: info@auto.uz web-site: www.auto.uz

Маҳсулотлар сертификатланган

BANK
Ўзбекистон Республикаси
ХАЛҚ БАНКИ

Пахта йиғим-теримида қатнашаётганларни моддий қўллаб-қувватлаш мақсадида "ПАХТАКОР" ва "МАДАДКОР" омонат турларини ТАКЛИФ ЭТАДИ.

"ПАХТАКОР" омонатига маблағлар 45 КУН муддатга, йиллик 25 ФОИЗ даромад тўлаш шарти билан камида 50 000 СЎМ миқдорида қабул қилинади.

"МАДАДКОР" омонатига маблағлар 3 ой муддатга, йиллик 25 ФОИЗ даромад тўлаш шарти билан камида 100 000 СЎМ миқдорида қабул қилинади.

"Ёш оила"ларга барча имконият ва қулайликларни яратган ҳолда, улар учун "ЁШ ОИЛА" - омонат турини амалиётга ТАДБИҚ ЭТАДИ.

Омонатга маблағлар 30 ЁШГАЧА бўлган ёш оила аъзоларини (эр ёки хотин) бирининг номига йиллик 24 ФОИЗ даромад тўлаш шарти билан 6 ой муддатга камида 100 000 СЎМ миқдорида қабул қилинади.

Омонатда сақланган маблағларга ҳар ойнинг 1-санасига фоиз даромади ҳисобланиб (капитализация) қолдиққа қўшилади.

Шунингдек, банкка ишонч билдирган мижозларга "Фаровон ҳаёт", "Имкон", "Самара", "Ташаббус-1", "Даромад плюс", "Фарзанд келажаги", "Афзал", "Матонат", "Мустақил ҳаёт", "Шодлик", "Маҳалла фидойилари" каби миллий ва чет эл валютасидаги 20 дан ортиқ омонат турларини тавсия этади.

Омонатларга маблағлар Халқ банкининг барча муассасалари орқали қабул қилинади.

ХАЛҚ БАНКИДА АҲОЛИ ОМОНАТЛАРИНИНГ ДАХЛСИЗЛИГИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН КАФОЛАТЛАНГАН!

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги жамоаси Ўрмон хўжалиги Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Собиржон Абдусатторовга турмуш ўртоғи **Кароmat АБДУСАТТОРОВА**нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги жамоаси Тошкент ирригация ва мелиорация институтининг Қишлоқ хўжалиги гидротехника мелиорацияси кафедраси профессори **Александр Александрович РАЧИНСКИЙ**нинг вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Бош муҳаррир Чори ЛАТИПОВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Саид АҲМАД, Ўктам БАРНОЕВ, Ағитай АДИЛОВ, Ўткир РАҲМАТ, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Муҳиддин АБДУСАМАТОВ (Масъул котиб), Комилжон МАМАЖОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР:
Қабулхона -136-58-83, Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 136-54-44, 133-28-04, Котибият - 133-95-17, Реклама ва эълонлар - 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04. Факс - 133-44-43, 133-09-93.

ҲУДУДЛАРДАГИ МУХБИРЛАР:
Қорақалпоғистон Республикаси – 585-12-17, 223-57-53; Андижон – 224-99-13; Бухоро – 542-05-18; Жиззах - 265-78-52; Навоий – 224-69-08; Наманган – 412-34-23; Фарғона – 224-81-69; Самарқанд – 222-29-97; Сурхондарё – 335-13-42, 465-26-61; Сирдарё – 372-38-13; Тошкент – 100-29-61; Хоразм – 726-35-81; Қашқадарё – 227-65-42.

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар
ⓣ -тижорат мақола

МАНЗИЛИМИЗ:
700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2006 йил 6 декабрда № 0020 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба ("Ҳаёт"-илова), жума кунлари чиқади.

Буюртма Г-917, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

E-mail: kishlokhayoti@mail.ru

Босишга топшириш вақти: 21.00
Босишга топширилди: 01.00
Адади - 13220

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

23456